

OPINNÄYTETYÖ

Asuntolaohjaaja opiskelijan hyvinvoinnin tukena

Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjauksen laatusuunnitelma

Ida Luojukoski

Yhteisöpedagogi (AMK)
(210 op)

Arvioitavaksi jättämisaika
11/2021

TIIVISTELMÄ

Humanistinen ammattikorkeakoulu
Järjestö- ja nuorisotyön koulutusohjelma, Yhteisöpedagogi (AMK)

Tekijä: Ida Luojukoski
Opinnäytetyön nimi: Asuntolaohjaaja opiskelijan hyvinvoinnin tukena
Sivumäärä: 42 ja 5 liitesivua
Työn ohjaaja: Annikki Kluukeri
Työn tilaaja: Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli luoda laatusuunnitelma Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjaukselle. Laatusuunnitelma kuvaa asuntolaohjaajan työtä organisaatiossa ja osallistaa asuntolaohjaajan osaksi muuta koulutusorganisaatiota. Tässä opinnäytetyössä kartoitetaan Forssan ammatti-instituutin asuntolan historiaa, nykyhetkeä ja tulevaisuuden näkymiä sekä pohditaan tietopohjan avulla asuntolaohjauksen laatua ja sen sisältöä. Forssan ammatti-instituutissa on ollut asuntolatoimintaa vuodesta 1952 ja toiminta nähdään edelleen arvokkaana osana oppilaitoksen opiskelijapalveluita. Laatua pohditaan tässä työssä pääasiassa Opetushallituksen Laadukas asuntolatoiminta -oppaan (2020), vertaiskehittämisen työkalun VeKe:n pilotoinnin (Yhessä eteenpäin! Xamk 2021) sekä muiden tutkimustulosten ja alan tietoteosten avulla. Opinnäytetyön kvalitatiivinen tutkimusaineisto koostettiin Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän johtoryhmän ryhmäteemahaastattelun sekä benchmarkkauksen avulla, jossa yhteistyössä toimi Sastamalan koulutuskuntayhtymän Osaran yksikön opiskelija-asuntolan ohjaaja. Aineistot on analysoitu sisällönanalyysin keinoilla.

Tutkimuksen tuloksena syntyi laatusuunnitelma, jossa asuntolaohjaajan potentiaali suunataan kokonaisvaltaisesti opiskelijan hyvinvoinnin tueksi. Kokonaisvaltainen tuki koostuu sekä vapaa-ajan että opiskelun tukemisen kautta kattavien ja toimivien yhteistyöverkostojen avulla. Asuntolaohjaajan työparityöskentely tukee muuhun oppilaitosorganisaatioon kiinnittymistä sekä lisää työhyvinvointia ja työssäjaksamista. Kehityskohteena tutkimusten perusteella nousi asuntolatiimin luominen Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän tiimiorganisaation osaksi.

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän tavoite on olla koulutuksen edelläkävijä myös asuntolatoiminnallaan. Tämä tutkimus perehtyy asuntolaohjaajan työnkuvaan, työssäjaksamiseen ja ohjaustyön laatuun, se antaa uusia näkökulmia asuntolatoiminnan ohjaukseen ja toteuttaa Opetushallituksen luomia suosituksia asuntolatoiminnalle valtakunnallisella tasolla.

Asiasanat: laatusuunnitelma, asuntolaohjaaja, asuntola, opiskelijahyvinvointi, ammatillinen koulutus

ABSTRACT

Humak University of Applied Sciences
Degree Programme in NGO and youth work, Bachelor of Humanities

Author: Ida Luojukoski
Title: Supporting student well-being through dormitory mentoring
Number of Pages: 42 and 5 attachment pages
Supervisor: Annikki Kluukeri
Commissioned by: Southwest Häme Educational Federation of Municipalities

The purpose of this thesis was to create a quality plan for the dormitory mentoring of the Forssa Vocational Institute. The quality plan describes the dormitory instructor's work in the organization and involves the dormitory instructor as a part of the educational organization. In this thesis, the history, present and future prospects of the Forssa Vocational Institute's dormitory are written, and the quality of the dormitory guidance and its content are considered with the help of the knowledge base. The Forssa Vocational Institute has had dormitory since 1952 and it is still seen as a valuable part of the institution's student services. Quality is considered in this work mainly with the help of the National Board of Education Laadukas asuntolatoiminta (2020), the piloting of the peer review tool VeKe (Yhessä eteenpäin! Xamk 2021) and other research results and literature at the field. The qualitative research material of this thesis was compiled with the help of a group-theme-interview of the management team of the Southwest Häme Educational Federation of Municipalities, and benchmarking of the student dormitory of the Osara unit of the Sastamala Educational federation of municipalities. The data have been analyzed by means of content analysis.

As a result of the research, a quality plan was created in which the potential of the dormitory instructor is directed comprehensively to support the student's well-being. Comprehensive support consists of both leisure and study support through comprehensive and well-functioning cooperation networks. The dormitory instructor's working with partner supports attachment to the educational organization and increases well-being at work and coping at work. Based on the research, the creation of a dormitoryteam became part of the teamorganization of the Southwest Häme Educational Federation of Municipalities.

The goal of the Southwest Häme Educational Federation of Municipalities is to be a pioneer in education also with its dormitory operations. This thesis examines the dormitory instructor's job description, coping and the quality of mentoring, provides new perspectives on the management of dormitory activities and implements the recommendations created by the National Board of Education for dormitory activities at the national level.

Keywords: dormitory mentoring, instructor, dormitory, quality, vocational school, student well-being

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	TILAAJA JA TAUSTAA.....	7
	2.1 Forssan ammatti-instituutti	7
	2.2 Oppivelvollisuus	8
	2.3 Asuntolatoimintaa koskevaa lainsäädäntöä	8
3	KESKEISET KÄSITTEET	10
	3.1 Opiskelija-asuntola ja asuntolaohjaaja.....	10
	3.2 Laatu asuntolatoiminnassa	11
	3.3 Asuntolatoiminta osana opiskelijapalveluita	12
4	ASUNTOLATOIMINNAN KEHITYS FORSSAN AMMATTI-INSTITUUTISSA	13
	4.1 Asuntolatoiminnan alku	13
	4.2 Päätoiminen asuntolaohjaaja.....	14
	4.3 Ammatillisen koulutuksen reformi ja sen vaikutus asuntolatoimintaan	15
	4.4 Nykytila	15
5	KEHITTÄMISTYÖN TUTKIMUSMENETELMÄT JA ANALYSOINTI.....	17
	5.1 Tutkimustehtävä.....	17
	5.2 Johdon haastattelu	17
	5.3 Haastattelun analyysi	18
	5.4 Vertaiskehittäminen	18
	5.5 Vertaiskehittämisen analyysi	19

6	TULOKSET	20
	6.1 Johdon haastattelun tuloksia	20
	6.1.1 Työparikokeilu ja kotitiimi	20
	6.1.2 Työaika	21
	6.2 Vertaiskehittämisen tulokset ja verkostoituminen	22
	6.2.1 Vertaiskehittämisen työkalu VeKe	23
	6.2.2 Verkostoituminen	24
	6.3 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys	25
	6.4 Tutkimuksen tuotos ja laadun varmistaminen	26
7	ASUNTOLAOHJAAJA OPISKELIJAN HYVINVOINNIN TUKENA	27
	7.1 Ohjausosaaminen	27
	7.2 Yhteisöllisyys ja osallisuus	28
	7.3 Asuntolaohjaus opintojen edistämässä	29
	7.4 Monialainen ja moniammatillinen yhteistyö	29
	7.5 Asuntolatiimi	31
	7.6 Asuntola monipuolisena oppimisympäristönä	32
	7.7 Viihtyisyys ja turvallisuus	33
	7.8 Arvopohja	35
8	POHDINTA	36
9	LÄHTEET	39
	9.1 HAASTATTELUT	42
10	LIITTEET	43

1 JOHDANTO

Tässä opinnäytetyössä kehittämistehtävänä oli Forssan ammatti-instituutin asuntolan ohjaustyön laadun kehittäminen ja sen vahvistaminen. Asuntolan ohjaustyön laadun kehittämistyö vahvistaa Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjaajan toimenkuvaa, päivittää se nykyajan tarpeita vastaavaksi ja varmistaa ohjauksellisen laadun jatkuvasti kehittyvässä ympäristössä. Työ on ajankohtainen, sillä ammatillisen koulutuksen reformin ja oppivelvollisuuslainsäädännön uudistuksen myötä asuntolaohjaajan työtehtävät opiskelijan opintojen tukemisessa lisääntyvät ja asuntolaohjaustyö osaltaan integroituu kokonaisvaltaiseen hyvinvoinnin tukemiseen opintojen edistämiseksi ja oppivelvollisuuden täyttämiseksi. Näin ollen tyypillinen, pelkästään vapaa-aikaan keskittyvä asuntolaohjaus ei kokonaisvaltaisesti tue opiskelijan hyvinvointia, itsenäistymistä ja tutkinnon suorittamista. Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymässä on tehty organisaatiomuutos tammikuussa 2021, joten myös tältä kannalta ajankohdallisesti tämän kehittämispäi-
notteisen opinnäytetyön tekeminen ajoittuu hyvin. Monialainen yhteistyö organisaation sisällä nousee suurempaan asemaan ja arvoon, jolloin kontaktien ja verkoston luominen sisäisessä toiminnassa on entistä tärkeämpää opiskelijan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistämiseksi.

Kehittämistyö pohjautuu laadulliseen kuvaukseen ja se toteutetaan Forssan ammatti-instituutissa. Aiemmistä valtakunnallisista asuntolatoimintaan sijoittuvista tutkimuksista (Opetushallitus 2012, 43) on havaittu kehittämistarve erityisesti asuntolatoiminnan näkyväksi tekemisestä. Myös asuntolaohjaajan työn yksinäisyys ja haavoittuvuus on noussut oppilaitostasollakin yhteiseksi koettuna kehittämistarpeena, joka on myös esillä tässä opinnäytetyössä.

Tavoitteena on selvittää Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän johtajien näkemys asuntolatoiminnan nykytilasta ja halutut kehityssuunnat, sekä peilata niitä Laadukas asuntolatoiminta -oppaaseen (Opetushallitus 2020). Asuntolaa myös vertaisauditoidaan toisen asuntolatoimijan kanssa sekä toteutetaan organisaation sisäistä itsearviointia kehittämisenäkökulmasta vertaiskehittämisen työkalun, VeKe:n, avulla. Tässä työssä sivutaan myös Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjauksen kehitystä aina asuntolan perustamisesta tähän päivään, jotta lähtökohdat työlle ovat selkeät ja esillä.

Näiden tutkimusmenetelmien tulosten tuloksin tuotoksena syntyy laatusuunnitelma; **asuntolaohjaaja opiskelijan hyvinvoinnin tukena**, joka nykyaikaistaa ja avaa asuntolaohjaajan työnkuvaa toimivaksi kokonaisuudeksi osana opiskelijahyvinvointia ja jonka laatua ja kehitystä voidaan seurata tulevaisuudessakin.

2 TILAAJA JA TAUSTAA

Tilaajana työssä toimii Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä. Se omistaa toisen asteen ammatillista koulutusta tarjoavan Forssan ammatti-instituutin, jonka opiskelijoille voidaan tarjota majoittumismahdollisuutta oppilaitoksen välittömässä läheisyydessä opintojen mahdollistamiseksi sellaisille opiskelijoille, joilla kulkuyhteydet oppilaitokselle olisivat kohtuuttoman pitkät tai hankalat järjestää. Majoitus järjestetään pääasiallisesti vain alaikäisille perustutkinto-opiskelijoille arkiviikoiksi. Opiskelija-asuntola on valvottu ja perustasoisesti ohjattu, opintososiaalinen maksuton etuus oppilaitoksen opiskelijoille. Asuntolassa on 47 asukapaikkaa ja yksi kokoaikainen ohjaaja.

2.1 Forssan ammatti-instituutti

Forssan ammatti-instituutti on Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän omistama oppilaitos, jonka päätoimialueeseen kuuluu Lounais-Häme sekä Someron kaupunki ja Urjalan kunta. Oppilaitos sijaitsee Forssassa, mutta järjestää koulutusta myös valtakunnallisesti. Oppilaitoksessa opiskelee vuosittain n.2700 opiskelijaa perustutkinto-, ammattitutkinto- ja erikoisammattitutkinto- tai osatutkinto-opinnoissa ja organisaatiossa työskentelee n.150 henkilökunnan jäsentä. (lhkk.fi 2021.)

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä on toiminut vuoden 2021 alusta itseohjautuvissa tiimeissä, jotka itse päättävät tiimikohtaisten tehtäviensä hoitamisesta. Tiimiorganisaatiossa toimii 20 tiimiä, joista 11 on ammattialojen osaamisen tiimejä sekä resurssointitiimi, ja kahdeksan palvelutiimiä. Osaamisen tiimit vastaavat koulutuksesta ja sen järjestämisestä käytännössä, ja palvelutiimit tukevat oppilaitoksen toimintaa sisältäen mm. opiskelijapalveluiden-, tukipalveluiden- sekä johtotiimin. (lhkk.fi 2021.)

Asuntolaohjaajan kotitiimi on OVI-tiimi eli opiskelijapalveluiden tiimi ja toimii näin ollen palvelutiimeissä tukien oppilaitoksen opetustoimintaa. Tiimiin kuuluvat lisäksi opinto-ohjaajat, koordinoiva erityisopettaja, koulutusasiantuntija, sihteeri, yhteisten tutkinnon osien ohjaaja, työelämäohjaaja, valmentavan koulutuksen opettaja ja ohjaaja sekä opiskeluterveydenhuolto-palvelut. Opiskeluterveydenhuoltopalvelut eli opiskeluterveydenhuollon lääkäri, terveydenhoitajat sekä koulupsykologi ja kuraattorit kuuluvat toiminnallisesti OVI-tiimiin, mutta heidän työnantajansa on Forssan seudun hyvinvointikuntayhtymä.

Yhteistyötiimejä eri toiminta-alueiden ympärille on perustettu tukemaan strategian painopiste-alueita. Nämä kuusi painopistealuetta ovat vahva ja dynaaminen yhteys seudun yrityksiin ja toimijoihin, markkinoinnin ja viestinnän tehostaminen, toiminta syrjäytymisen ehkäisyssä, ilmasto- ja kiertotalousteemat, teknologia sekä kilpailukyvyyn vahvistaminen (lhkk.fi 2021). Lisäksi kenellä tahansa henkilöstön jäsenellä on oikeus perustaa pop-up-tiimejä, jotka toimivat tarpeelliseksi katsotun ajan jonkin tietyn asian eteenpäin viemiseksi.

2.2 Oppivelvollisuus

Suomessa säädettiin oppivelvollisuuslaki vuonna 1921 koskemaan kaikkia 7–12-vuotiaita Suomen kansalaisia. Seuraavan kerran lakia muutettiin vuonna 1968, kun peruskoulu-uudistus tehtiin, ja sen myötä oppivelvollisuus koski kaikkia 7–16-vuotiaita. Oppivelvollisuuslaki uudistettiin viimeisimmän kerran vuonna 2020, kun oppivelvollisuutta jatkettiin täysi-ikäisyyteen saakka. Tämä lakiuudistus tuli voimaan 1.8.2021, ja määrittelee oppivelvollisuuden päättyvän nykyään 18 vuoden iässä tai, kun nuori on suorittanut toisen asteen tutkinnon. Lisäksi toisen asteen opetuksesta tuli oppivelvollisille maksutonta. (Perusopetuslaki 628/1998, Opetushallitus 2021.) Oppivelvollisuusiän nostaminen takaa sen, että kaikilla perusopetuksen päättävillä on jatko-opintoja ajatellen riittävät tiedot, taidot ja osaaminen (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021).

Oppivelvollisuutta laajentamalla tavoitellaan suomalaisten koulutus- ja osaamistason nostamista, oppimiserojen kaventamista, koulutuksellista tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta, nuorten hyvinvoinnin edistämistä sekä työllisyysasteen parantamista (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020). Maksuttomaan toisen asteen opintoihin liittyen opetuksen ja ruokailun lisäksi myös oppikirjat, työvälineet, loppukokeet sekä yli seitsemän kilometriä pitkät koulumatkat korvataan oppivelvollisille opiskelijoille. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021.) Toisen asteen koulutuksen maksuttomuus asettaa kaikki oppivelvolliset samanarvoiseen asemaan ja näin ollen jokaisella on samat mahdollisuudet kouluttautumiseen (Oppivelvollisuuslaki 1214/2020).

2.3 Asuntolatoimintaa koskevaa lainsäädäntöä

Kehittämistehtävän kannalta olennaista lainsäädäntöä voidaan tarkastella laajemmalti, kuin pelkällä 'asuntola' hakusanalla. Tarkastelun kannalta relevanteimmat lait ovat oppivelvollisuuslainsäädännön lisäksi laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017, jossa on erikseen kohdat asuntolatoiminnan järjestämiselle 103 § ja 104 § sekä kurinpitotoimien osalta 86 § ja 93 §.

Perustuslaki 731/1990, 10 §, oppilas- ja opiskelijahuoltolaki 1287/2013 ja lastensuojelulaki 417/2017, 25 § ovat mainittuina myös Laadukas asuntolatoiminta (Opetushallitus 2020, 18–19) oppaassa, joissa kussakin on asuntolatoimintaan liittyvää lainsäädäntöä, jotka on otettava huomioon toiminnassa yleisesti.

Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017 kohdassa asuntolatoiminnan järjestäminen (103 §) säädetään asuntolatoiminnasta ammatillisessa koulutuksessa ja sen mukaan koulutuksen järjestäjällä voi olla opiskelijoille tarkoitettu asuntola ja asuminen siellä opiskeluaikana on opiskelijalle maksutonta. Koulutuksen järjestäjä voi myös hyväksyä asuntolaa varten järjestyssäännöt, joilla edistetään asumisympäristön turvallisuutta ja viihtyisyyttä.

Saman lain 104 §:n mukaan koulutuksen järjestäjä päättää asuntolapaikan myöntämisen perusteista soveltaen yhdenvertaisia myöntämisperusteita ja ottaa huomioon opiskelijan tarpeen asuntolapaikalle. Myöntämisperusteet tulee ilmoittaa asuntolapaikkaa hakeville etukäteen. Asuntolapaikka voidaan irtisanoa kohdan 88 §:n mukaan kurinpitotoimena. Opiskelija voidaan erottaa opiskelija-asuntolasta määräajaksi tai jäljellä olevien opintojen ajaksi, jos se opiskelijan tekemän rikoksen tai siihen liittyvien seikkojen perusteella on perusteltua.

3 KESKEISET KÄSITTEET

Keskeisiä käsitteitä tässä opinnäytetyössä on avattu alle. Luvussa käydään läpi mitä tarkoittavat opiskelija-asuntola, asuntolaohjaaja, opiskelijapalvelut ja mitä tarkoitetaan laadulla asuntola-toiminnassa. Tässä työssä tutkimuksen kohteena on ns. perustason tuen, nuorille suunnatun opiskelija-asuntolan ohjaus. Asuntolan asukkailla ei siis ole vaativan erityisen tuen tarpeita ja iältään asukkaat ovat keskimäärin 15–19-vuotiaita.

3.1 Opiskelija-asuntola ja asuntolaohjaaja

Opiskelija-asuntolalla tarkoitetaan yhteisasumiseen tarkoitettua rakennusta, joka mahdollistaa opiskelun oppilaitoksessa, joka sijaitsee kaukana opiskelijan kotoa tai jonne kulkeminen on pitkäkestoista ja hankalaa järjestää. Oppilaitoksen opintososiaalisena etuutena ja oppivelvollisille maksuttoman opiskelun piirissä olevassa asuntolassa asuminen on aina sidoksissa opiskelupaikkaan ja toimii opintojen mahdollistamisessa ratkaisevassa roolissa. Asuntolapaikat ovat määräaikaaisia, usein lukuvuodeksi kerrallaan myönnettyjä sekä useimmiten alaikäiselle ja oppivelvolliselle perustutkintoa suorittavalle nuorelle tarkoitettuja väliaikaismajoittumiseen sopivia asuntoja (Virtanen 2018, 4). Opiskelijat asuvat perustasoisessa asuntolassa, kuten Forssan ammatti-instituutin asuntolassa, mahdollisimman itsenäisesti ja omatoimisesti. Asuntolaympäristö on aina yhteisöllinen ja nuorille mahdollistetaan turvalliset puitteet opetella itsenäisen elämän taitoja aikuisen tuella ja ohjauksessa. Yleisen hyvinvointikäsitteenkin mukaan asuntola ja siellä asuva aikuisen ohjaajan tukema yhteisö toimii nuoren opiskelijan oppimisen taustatukena ja opintojen mahdollistamisen edellytyksenä niille opiskelijoille, joiden kulkuyhteydet oppilaitokseen ovat pitkiä ja/tai hankalia (Opetushallitus 2012, 82).

Suomen toisen asteen oppilaitosten opiskelija-asuntoloissa asuu vuosittain lähes 10 000 ammatillisen koulutuksen opiskelijaa. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaista asuntolatoimintaa järjestää noin 70 ammatillisen koulutuksen järjestäjää. (Opetushallitus 2021.)

Asuntolaohjaaja on kasvatustieteiden ja ohjausalan ammattilainen, joka vastaa asuntolassa majoittuvien opiskelijoiden kokonaisvaltaista hyvinvointia ja opiskelukykyä tukevasta toiminnasta sekä asuinympäristön turvallisuudesta ja toimivuudesta (Virtanen 2018, 4). Asuntolaohjaaja sana viittaa siihen, että työn kohteena on opiskelija, jota ohjataan, eikä asuntolarakennus, jota hoidetaan (Opetushallitus 2012, 45).

3.2 Laatu asuntolatoiminnassa

Asuntolaohjaustyön laatua lähestytään tässä tapauksessa nuorisotyön näkökulmasta. Laatua voidaan määritellä työn lähtökohdista tai tuloksista käsin sille asetetuilla mittareilla ja kriteereillä. Fokus kiinnitetään laatutyössä siihen, että vastaako tuotettu palvelu niitä tarpeita ja odotuksia, joita sillä on. Arvioimalla tehtyä kehittämistyötä, sen lähtökohtia ja tuloksia, sekä tästä saatua arviointietoa hyödyntämällä voidaan kehittyä ja kehittää, joka on ominaista laatutyölle. (Njöd 2015, 8.)

Laadukas asuntolatoiminta -opas tarjoaa näitä laatutyön kriteereitä ja se on Opetushallituksen julkaisema opas Suomen ammatillisten oppilaitosten opiskelija-asuntoloille. Opas on luotu suuntaavaksi yhteiseksi ohjeistukseksi asuntolatoimijoille valtakunnallisella tasolla. (Opetushallitus 2021, 4.) Lakia asuntolatoiminnasta, sen järjestämisestä tai sen sisällöistä ei ole luotu erikseen, mutta sen järjestämistä on määritelty muissa erinäisissä aihetta sivuavissa laeissa, kuten laissa ammatillisesta koulutuksesta (531/2017). Oppaassa laatu asuntolatoiminnassa määritellään asumis- ja oppimisympäristön muodostamaksi kokonaisuudeksi, jossa jokainen yhteisössä mukana oleva ja siinä asuva jäsen on yhteisesti yhteisvastuullinen edistämään omaansa ja muiden hyvinvointia ja turvallisuutta. (Opetushallitus 2020, 5.) Laatusuositukset luotiin Opetushallituksen vuosien 2012 ja 2015 asuntolaselvityksien yhtenä kehittämisehdotuksena, jotta opiskelija-asuntoloilla olisi valtakunnallisesti tasalaatuinen suuntaus asuntolatoiminnan järjestämisessä. Laadukas asuntolatoiminta -opas luo yhteisiä toimintaperiaatteita ja käytäntöjä ja se luotiin yhdessä ammatillisen koulutuksen järjestäjien, Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto SAKU ry:n sekä Opetushallituksen toimesta. (Opetushallitus 2020, 20.)

Oppaassa laadukas asuntolatoiminta on jaettu kahdeksaan osa-alueeseen, jotka yhdessä tukevat toiminnan laadukkuutta ja antavat suuntaviivoja toiminnan toteuttamiselle. Nämä osa-alueet ovat asuntolapaikkojen myöntäminen yhdenvertaisin ja läpinäkyvin perustein, asuntolan viihtyisyys ja turvallisuus, asuntola-asumisen yhteisöllisyys ja osallisuus, asuntola monipuolisena oppimisympäristönä, ohjaajien osaaminen asukkaan tukemisessa, moniammatillinen ja monialainen yhteistyö, asuntolan ammattitaitoinen johtaminen ja asuntolatoiminnan monipuolinen tiedottaminen. (Opetushallitus 2020, 6.)

Tässä opinnäytetyössä oleellimmat ja käsiteltävimmät osa-alueet oppaasta ovat asuntola monipuolisena oppimisympäristönä, ohjausosaaminen, asuntolan johtaminen sekä monialainen ja moniammatillinen yhteistyö asuntolassa.

3.3 Asuntolatoiminta osana opiskelijapalveluita

Ammatillisen oppilaitoksen opiskelijahyvinvointiin ja opiskelijapalveluihin liittyy olennaisesti asuntolatoiminta niissä oppilaitoksissa, joissa asuntolamahdollisuus opiskelijoille tarjotaan. Opiskelijapalvelut Forssan ammatti-instituutissa pitää sisällään opinto-ohjauksen, kuraattori-, lääkäri-, terveydenhuolto- ja psykologipalvelut, erityisopetuksen ja tutkintoon valmentavan koulutuksen palvelut, sekä asuntolatoiminnan-, yhteisten tutkinnon osien- ja työelämäohjauksen palvelut. Opiskelijan kokonaisvaltainen hyvinvointi on tärkeää opiskelijan oppimisen, psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämisen ja ylläpitämisen vuoksi oppilaitosympäristössä.

Opiskeluhoolto jaetaan yhteisölliseen ja yksilölliseen opiskeluhooltoon. (Opetushallitus, 2012.) Forssan ammatti-instituutissa asuntolatoiminta ja asuntolatoiminnan ohjaus on kuulunut yhteisöllisiin opiskeluhoollon palveluihin vuodesta 2012 (Saukoniemi 2021).

4 ASUNTOLATOIMINNAN KEHITYS FORSSAN AMMATTI-INSTITUUTISSA

Kerron tässä luvussa Forssan ammatillisen koulutuksen opiskelija-asuntolatoiminnan historiasta. Perehdyin työn aiheen paikalliseen historiaan osana yhteisöpedagogin tutkinnon kehittävän työelämäharjoittelun aikana toteuttamiani oppimistehtäviä, kirjoittaen kirjallisuuskatsauksen Forssan ammatillisen koulutuksen opiskelija-asuntolatoiminnasta sen alkua ajoista tähän päivään. Kirjallisuuskatsaus toimi osana tietopohjaa, jota tässä opinnäytetyössä käytetään. Paikallisen ammatillisen koulutuksen ja sen tarjoaman asuntolatoiminnan historian tunteminen on mielestäni tärkeää, kun pohditaan parasta mahdollista tulevaisuutta toiminnalle. Toimin itse Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjaajana ja olen toimessani järjestyksessään viides päätoiminen asuntolaohjaaja.

4.1 Asuntolatoiminnan alku

Forssaan perustettiin ammattiin valmentava koulu vuonna 1947 nimellä Forssan kauppalan poikain valmistava ammattikoulu (Uusi-Hakimo, 1992 17–18) ja ensimmäinen maininta oppilas-asuntolasta on lukuvuoden 1952–1953 vuosikertomuksessa, koulun ollessa nimeltään Lounais-Hämeen kuntain ammattioppilaitos (Uusi-Hakimo, 1992 17–18, Torkkola, 1952). Asuntolan ensimmäiseksi ”kaitsijaksi” nimettiin koulun liikunnan opettaja muun työnsä ohella (Torkkola, 1952 6).

Koulun nimeksi vaihtui Forssan ammattikoulu heinäkuussa 1959 ja samalla kertaa nimen vaihdoksen kanssa valtioneuvosto hyväksyi koulun laajentamisanomuksen, johon sisältyi myös erillisen asuntolarakennuksen rakentaminen oppilaitoksen yhteyteen. Nykyäänkin asuntolarakennuksena toimiva kerrostalo vihittiin käyttöön samalla kertaa kuin muu koulun laajennus maaliskuussa 1963. Käytössä uudet tilat olivat kuitenkin jo kahtena edeltävänä lukuvuonna, sitä mukaa kun tiloja saatiin puolivalmiiksi. Neliöitä asuntolarakennukseen saatiin 7500 ja asukaspaikkoja 144. (Marttinen, 1962.) Lukuvuosi 1961–1962 oli myös ensimmäinen, jolloin koulussa opetettiin myös tyttöjä. Tämä toi muutoksia asuntolatoimintaan, sillä nyt tytöille piti saada niin oma kaitsijansa kuin myös tilansa. Asuntolanvalvojina toimivatkin yleisaineiden ja voimistelun opettaja puolisonsa kanssa. (Marttinen, 1962).

4.2 Päätoiminen asuntolaohjaaja

Ensimmäinen päätoiminen työntekijä asuntolaan palkattiin vuonna 1989. Hän toimi työssään vuoteen 1993 saakka. (vuosikertomukset 1989–1993, Uusi-Hakimo 1992, 96.) Asuntolanhoitaja nimikkeellä työskentelevällä oli asumisvelvoite asuntolarakennuksessa vuoteen 2014 saakka, jolloin asuntolan viimeisin sisätilojen täyssaneeraus alkoi (Saukoniemi 2021). Täyssaneerauksen myötä asuntolapaikkojen lukumäärä on vakiintunut 47 asukaspaikkaan, jakautuen yhden hengen asuntoihin (37 kpl) ja kahden hengen soluasuntoihin (5kpl).

Loppuvuodesta 2018 toimen nimike vaihdettiin asuntolaohjaajaksi. Tällä haluttiin luoda selkeä mielikuva suunnasta, johon asuntolassa pääasiassa työskentelevän toivottiin siirtyvän, sekä työssään konkreettisesti että muun organisaation mielikuvissa. Asuntolaohjaajan haluttiin nimenomaan olevan asuntolassa asuvia opiskelijoita varten, ei asuntolarakennusta varten. Asuntolaohjaaja haluttiin myös osallistaa enemmän oppilaitoksen opetus- ja ohjaustoimintaan sekä kokonaisvaltaista opiskelijahyvinvointia rakentavaan ja ylläpitävään työhön (Saukoniemi, 2021). Tähän osallistuvampaan työotteeseen asuntolaohjaaja sai työkalukseen oikeudet opiskelijahallintojärjestelmä Wilmaan, joka otettiin Forssan ammatti-instituutissa käyttöön vuonna 2017 (Saukoniemi 2021). Wilman kautta asuntolaohjaaja pystyy reaaliaikaisesti seuraamaan asuntolassa asuvan opiskelijan opintojen kehitystä, poissaoloja sekä tuntiaktiivisuutta. Yhteydenpito opiskelijoihin ja huoltajiin myös yksinkertaistui Wilman avulla huomattavasti, kuten myös asuntolalaisille pakollisena kurssina toteuttavan arjen taitojen moduulin organisointi ja ohjaus.

Forssan ammatti-instituutissa toimii tällä hetkellä järjestyksessään viides päätoiminen asuntolaohjaaja ja asukaspaikkoja opiskelija-asuntolassa on 47. Tätä opinnäytetyötä kirjoittaessa Forssan ammatti-instituutin opiskelija-asuntolassa asuu 53 opiskelijaa. Asuntolassa päätoimisesti työskentelevälle työntekijälle nimike ”ohjaaja” määriteltiin järjestyksessään kolmannen ja neljännen ohjaajan välissä, toimijan vaihtuessa vuonna 2018. Työnkuva on käytännössä ”tyhjä paperi”; ohjaajan omien mieltymysten, kiinnostustenkohteiden ja harrastuneisuuden varaan nivoutuva ohjaajannäköinen kokonaisuus, johon sisältyy tietyt, pääsääntöisesti totutut raamit ja lakiin perustuva kehys toiminnalle. Asuntolaohjaajan työnkuvan raamit ovat olleet käytännössä samat nyt 32 vuoden ajan ja asuntolaohjaaja on toiminut pääasiassa työssään yksin. Myös opetushallituksen selvityksen mukaan valtaosassa asuntoloissa koetaan työ yksinäiseksi ja haavoittuvaiseksi (2012, 37), kuten on todettu myös Forssan ammatti-instituutissa.

4.3 Ammatillisen koulutuksen reformi ja sen vaikutus asuntolatoimintaan

Ammatillinen koulutus uudistettiin osaamisperusteiseksi painottaen yksilöllisiä opinpolkuja vuonna 2018 yhdistämällä lait ammatillisesta peruskoulutuksesta ja ammatillisesta aikuiskoulutuksesta (laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017).

Asuntola-asumisen murros alkoi reformin myötä myös Forssan ammatti-instituutissa. Asukasvaihtuvuus lisääntyi ja asuntolassa asuttu aika väheni huomattavasti reformin myötä. Tähän vaikutti lukuvuosiajattelun hälveneminen, opintojen yksilöllinen rakentaminen sekä jatkuvan haun mahdollistama joustava opintojen aloitus ja kokonaiskesto. (Saukoniemi, 2021.) Käytännössä kun opiskeluaikaa ei lasketa vuosien vaan osaamisen perusteella ja opiskeluaikaa voidaan myös yksilöllisesti lyhentää, on näkemykseni mukaan asuntola-asumisen pitempiaikainen tarve vähentynyt. Toisaalta taas tämä on tuonut lisää kysyntää asuntolapaikoille, sekä mahdollistanut useamman opiskelijan majoituksen järjestämisen asuntolalla, mikä lisää osaltaan myös vaihtuvuutta. Yhteisöllisyyden ja yhteisten pidempiaikaisten opiskelijalähtöisten toimintojen luominen ja ylläpitäminen on taas vuorostaan vaikeutunut, kun lukuvuosiajattelua ei voida käyttää enää täysimääräisesti jokaiselle opiskelijalle samanlaisena.

4.4 Nykytila

Tutkimusten mukaan mediaani opiskelijamäärä kokopäiväiselle asuntolaohjaajalle on 34 opiskelijaa yhtä ohjaajaa kohden (Opetushallitus 2012, 14). Opetushallituksen vuosien 2012 ja 2015 tekemien selvityksien mukaan ohjaajan toimenkuva on vaihteleva ja laaja, lähinnä opiskelijan vapaa-aikaan keskittyvä kokonaisuus, jossa kaikille yhteisiä piirteitä ovat opiskelijan kokonaisvaltainen ohjaus ja kasvatustyö. Kasvatustyönä voidaan pitää myös kurinpidollisia tehtäviä. Tutkimuksen mukaan monilla ohjaajilla, kuten myös Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjaajalla, työhön kuuluu myös kiinteistönhoidollisia tehtäviä ja/tai ”vuokraisäntänä” toimimista. Tämä kuormittaa ohjaajan toimenkuvaa ja koetaan ylimääräiseksi työksi sen ollessaan irrallaan ohjauksellisesta työstä. (Opetushallitus 2012, 13.)

Asuntolaohjaajan työ mainitaan myös työturvallisuuslaissa. Laissa sanotaan, että jos asuntolassa on vain yksi ohjaaja, tulee hänelle olla mahdollisuus saada tukea haastavissa tilanteissa asukkaiden kanssa ja yhteys esimieheen tai tämän edustajaan (työturvallisuuslaki 29 §). Laissa ei näin ollen ole määritelmää siitä, montako ohjaajaa tiettyä opiskelijamäärää kohden olisi ol-

tava, mutta asuntolaohjaajalla on oltava nimettynä organisaatiosta työpari, joka vastaa toiminnasta päätoimisen ohjaajan ollessa estynyt työhönsä. Tässä ongelmaksi muodostuu yhden ohjaajan asuntolassa se, että työpari on muodollinen, etäinen, eri työaikaa tekevä ja omissa työtehtävissään kokoaikaisesti työllistetty.

Forssan ammatti-instituutin sisäiseen verkostoon asuntolaohjaajalle kuuluu ohjaajien tiimi, opiskelijapalveluiden tiimi, kiinteistötiimi sekä ammatillisten ohjaajien tiimi. Näissä tiimeissä toimiminen on tiedonsiirtoa, yhteisiä kehittämisprojekteja ja opiskelijan hyvinvoinnin ylläpitäviä tehtäviä. Työajan iltapainotteisuus, ja lähes täysi poikkeavuus muun henkilökunnan työajoista, vaikeuttaa tiimeihin osallistumista ja kuormittaa asuntolaohjaajaa ylitöillä, kun yhteistyötiimeihin osallistuminen edellyttää lähes poikkeuksetta asuntolaohjaajan työaikaan muutoksia. Oman, asuntolaan keskittyvän tiimin puuttuminen lisää työn yksinäisyyttä ja kasvattaa työtaakkaa sekä kuormittaa, koska vertaistuki puuttuu käytännön työstä.

5 KEHITTÄMISTYÖN TUTKIMUSMENETELMÄT JA ANALYSOINTI

Kehittämistyön alkuperäinen idea työnkuvan suunnitelmasta muuttui tutkimustulosten analysoinnissa, sillä tuloksissa nousi selkeästi esille johdonmukaisen ohjauksellisen linjauksen tarve asuntolassa tehtävälle työlle. Työnkuva oli mahdollista selventää nykytilassaan selkeäksi kokonaisuudeksi, mutta toiminta kaipasi tulosten analysoinnin perusteella nykyaikaistusta, olemassa olevien resurssien kohdentamista ja toiminnan kytkemistä asuntolatoiminnan valtakunnallisiin laatusuosituksiin.

5.1 Tutkimustehtävä

Keskeisenä kehittämistehtävänä oli selvittää, kuinka asuntolaohjauksen valtakunnalliset laatusuositukset saadaan näkyviin Forssan ammatti-instituutin asuntolatoiminnan ohjaukseen, kuinka asuntolaohjaaja voitaisiin integroida näkyvämmiin osaksi organisaation toimintaa ja laajentaa opiskelija-asuntolaa oppilaitoksen oppimisympäristöksi sekä kuinka asuntolatoiminnassa voitaisiin toteuttaa työparityöskentelyä entistä toimivammin. Tavoitteena oli luoda kaksi erilaista toimenkuvan suunnitelmaa, joilla olisi vertailtu yhden ohjaajan ja kahden ohjaajan mallia Forssan ammatti-instituutin opiskelija-asuntolassa. Suunnitelma tiivistyi ja tilaajan kanssa käytyjen keskustelujen sekä kerätyn aineiston analysoinnin kautta täsmentyi asuntolaohjauksen laatusuunnitelmaksi, jolla voisi parantaa nykyistä asuntolaohjauksen mallia olemassa olevilla resursseilla.

5.2 Johdon haastattelu

Tavoitteeni oli tuottaa kvalitatiivista tutkimusaineistoa ja valitsinkin toiseksi menetelmäksi haastattelun. Erilaisia tapoja toteuttaa haastattelututkimus on monia, ja tähän valitsin käytettäväksi ryhmä- ja teemahaastattelun yhdistelmän. Tutkimushaastattelun tavoite on vastata tutkimusongelman kysymykseen kysymättä ongelmakysymystä suoraan, vaan vastausta etsitään haastattelun perusteella niin, että kysymykseen vastaa tutkija eli haastattelija. (Hyvärinen, Suoninen & Vuori, 2021.)

Ryhmähaastattelussa olennaista ei ole mikään yksittäinen vastaus, vaan keskustelun kokonaisuus (Hyvärinen ym. 2021). Haastattelutilanne, johon tässä tutkimuksessa osallistui Lou-

nais-Hämeen koulutuskuntayhtymän johtaja Maaria Silvius, rehtori Heli Elo-Vuola sekä opiskelijapalveluiden johtaja Sari Saukonieni, oli vuorovaikutteinen keskustelu, jossa pohdittiin Forssan ammatti-instituutin asuntolan nykytilaa ja tulevaisuuden näkymiä. Tutkimuskysymyksen vastaamisessa oli yhtenä päätavoitteena selvittää Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän johdon näkemys asuntolatoiminnan ohjauksen nykytilasta ja halutuista kehityssuunnista, joten haastatteluun valikoidut johtotiimin jäsenet ovat kaikki jollain tavalla sidoksissa oppilaitoksen asuntolatoimintaan. Haastattelututkimuksessa yleensäkin on oleellista miettiä, millaista tietoa tutkittavilta haluaa saada (Hyvärinen ym. 2021). Haastatteluun valikoitui tälle työlle olennaisimmat teemat Laadukas asuntolatoiminta -oppaasta ja se auttoi haastattelun rajaamista sekä keskittymään olennaiseen, eli ohjaukselliseen laatuun. Teemahaastattelussa kysytään vapaamuotoisesti tutkittavan teeman ympäriltä, tässä tapauksessa teemana oli asuntolan auditointi Laadukas asuntolatoiminta (Opetushallitus 2020) -oppaan perusteella. Oppaan kahdeksasta pääkohdasta valitsin haastattelun teemaksi neljä teemaa; asuntola monipuolisena oppimisympäristönä, asuntola ja moniammatillinen sekä monialainen yhteistyö, ammattitaitoinen asuntolan johtaminen sekä ohjaajan osaaminen.

5.3 Haastattelun analyysi

Aineiston analyysimenetelmänä käytin sisällönanalyysin teema-analyysia. Sisältöanalyysi sopii teemahaastattelun sanoittamiseen, sillä menetelmä antaa riittävän väljät raamit tulkita aineistoa sekä poimia selkeitä ja tiivistettyjä havaintoja (Vuori 2021). Teema-analyysi tarkoittaa sitä, että haastatteluaineistosta nostetaan olennaiset tai toistuvat aiheet. Teema-analyysissa aineistossa esiin nousevat teemat eivät tarkoita samaa, eivätkä ole samoja, kuin haastattelun teemat. (Juhila 2021.) Teemat syntyvät aineistonhankinnan tuloksena, kuten tässäkin haastattelussa. Esiin nouseva teema oli ohjauksellinen ote ja olemassa olevien resurssien kohdentaminen, jonka johdosta kehittämistyö täsmentyi käsittämään asuntolaohjauksen laatusuunnitelman luomisen.

5.4 Vertaiskehittäminen

Menetelmänä vertaiskehittäminen eli benchmarking ei ole uusi ja menetelmän kehittäjänä pidetään Rank Xeroxia vuonna 1976. Hänen kehittämästään tunnuslukubenchmarkingista on myöhemmin muokkailtu erilaisia menetelmiä. (Laine 2007, 12.) Vertaiskehittäminen on järjestelmällinen prosessi, jonka tavoitteena on tunnistaa erilaisia menetelmiä ja soveltaa niitä omaan

työhön. Siinä tunnistetaan oman toiminnan kehityskohtia, haetaan niihin oppia muualta ja sovelletaan uutta tietoa omaan toimintaan eli käytetään hyödyksi oman toiminnan kehittämiseen. (Tuominen 2011, 3.)

Vertaiskehittäminen voidaan jakaa neljään eri tyyppiin: strateginen-, tuote-, prosessi- sekä osaamisen vertaiskehittäminen. Tässä työssä käytetyssä osaamisen vertaiskehittämisessä pohditaan, mitä sellaista muut osaavat, mikä meiltä puuttuu. (Tuominen 2011, 5–8.)

Vertaiskehittämistä tehtiin kesäkuussa 2021 asuntola-auditointiin kehitetyllä, Forssan ammatti-instituutissakin pilotoitavana olevalla asuntolatyön vertaiskehittämisen VeKe työkalulla Sastamalan koulutuskuntayhtymän, tästä eteenpäin SASKY:n Osaran maaseutuoppilaitoksen asuntolassa. Benchmarkkauksen kohteena oli asuntolaohjaajan työaika, sisäiset verkostot ja yhteisöllisyyden luominen, ja näihin teemoihin perehdyttiin asuntolatoiminnan vertaiskehittämisen työkalun, Veke:n avulla.

VeKe on kehitetty Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu Xamkin Juvenian Nuorisoalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen hanketyönä osana Yhessä eteenpäin! -hanketta yhteistyössä Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheilujärjestö SAKU ry:n kanssa sekä asuntolatoimijoista koostetun asiantuntijatyöryhmän avulla, johon itsekkin kuulun.

5.5 Vertaiskehittämisen analyysi

Tämän aineiston analysoinnissa koodaus oli valmiiksi tehty VeKe -lomakkeella (Liite 2) ja sisällön erittely relevanteilta osin oli vertailua sekä käsitteiden ja menetelmien selittämistä puolin ja toisin. Sisällönanalyysissä koodauksella tarkoitetaan sisällön elementtien tunnistamista ja nimeämistä (Vuori, 2021). Aineistoa kerättiin lomakkeella, joka täytettiin itsearvioiden ja itsearvioinnin tuloksia verrattiin ja nostettiin keskusteluun. Keskustelun avulla voitiin jakaa ideoita ja nostaa potentiaalisia kehityskohteita esille, jolloin dialoginen kehittämisote toteutui ja käytäntöjä voitiin benchmarkata laatusuositukseen nähden. Kuvattu käytäntö osaltaan yhtenäistää eri oppilaitosten asuntoloiden toimintaa Opetushallituksen laatusuositusten mukaisesti.

6 TULOKSET

Analysointien tuloksia raportoidessa oli käynnissä myös jatkuva keskustelu ja tiedonsiirto tilaajan ja tekijän kesken. Esiin nouseviin kehitystarpeisiin tartuttiin jo analysointivaiheessa ja tulosten perusteella toimintaa lähdettiin kehittämään nopealla aikataululla jo elokuusta 2021 alkaen.

6.1 Johdon haastattelun tuloksia

Haastattelun keskustelu aloitettiin vertaamalla neljää aihetta nykytilaan ja millaisia kehitysideoita, ajatuksia ja tavoitteita konsernin johdolla olisi asuntolatoimintaa ja sen laadukasta ohjausta kohtaan. Kysymykset eivät olleet ”kyllä/ei” kysymyksiä, vaan keskustelunaloituksia ja ajatusvaihtoa johtotiimin edustajien kanssa. Näillä kysymyksillä sain analyysin tulokseksi halutun kehityssuunnan ja johdon käsityksen nykytilasta.

Haastateltavat olivat yhtä mieltä siitä, että asuntolatoiminta on oppilaitokselle tärkeä voimavara ja markkinointistrategiaan myyvä tuote, jota oppilaitoksen kannattaa hyödyntää kattavasti. Se houkuttelee opiskelijoita kauempaakin, ja asuntolan laadukas ohjaus tukee oppilaitoksen strategian mukaista toimintaa ja arvoja. (Elo-Vuola, Saukoniemi, Silviu 2021.) Oppilaitoksen arvoja ovat yhteisöllisyys, edelläkävijyys ja vastuullisuus (lhkk.fi 2021). Oppilaitoksen arvojen mukaisesti edelläkävijyys näkyy opetuksen ja ohjauksen laadussa ja sen jatkuvassa ja reaktiivisessa kehittämisessä. Asuntola on oma yhteisönsä oppilaitosyhteisön sisällä ja siellä tapahtuvan ohjauksen tavoitteena on ohjata opiskelijoita aktiivisiksi kansalaisiksi ja itsellisiksi työelämätaitoisiksi ammattilaisiksi. (Silviu 2021.)

6.1.1 Työparikokeilu ja kotiimi

Työparikokeilu aloitettiin pian johtotiimin haastattelun jälkeen ja sen tuloksena. Tarkoitus oli selvittää ja kokeilla käytännössä, miten yhteisten tutkinnon osien ohjaaja, tästä eteenpäin YTO-ohjaaja, voi toimia osan työajastaan asuntolaohjaajana, ja viekö se liikaa resurssia pois YTO-ohjauksesta. Tarkoitus on toimia niin, että YTO-ohjausta tapahtuu myös asuntolassa, jolloin asuntolaa laajennetaan oppimisympäristönä myös YTO-tiimin käyttöön ja YTO-ohjauksen osalta. YTO-ohjaus tapahtuu asuntolassa ilta-aikaan, jolloin ohjaaja järjestää läksypajoja, valvoo rästikokeita ja tukee rästitehtävissä asuntolalaisia. Tämän järjestelyn nojalla vastaavan asuntolaohjaajan ei tarvitsisi automaattisesti siirtyä YTO-ohjaukseen toisen ohjaajan tilalle,

vaan voisi käyttää työaika suunnitteluun ja muiden yhteistyötiimien kanssa toimimiseen. YTO-ohjaus kuuluisi kuitenkin osaltaan myös asuntolaohjaajan työnkuvaan, ja asuntolaohjaaja olisi tarvittaessa myös YTO-tiimin käytettävissä. (Saukoniemi 2021.)

Kotitiimin todettiin (Saukoniemi 2021) olevan syytä vaihtua turhan isoksi kasvaneesta OVI-tiimistä pienempään tiimiin. Tämän toteutuessa myös asuntolaohjaaja saisi tukea kotitiimiltään entistä matalammalla kynnyksellä, kun kaikki tiimin jäsenet olisivat reaaliaikaisesti tietoisia asuntolan tilanteesta ja toimisivat mm. sijaisverkostona asuntolaohjaajalle, kuin myös asuntolaohjaaja voisi toimia sijaisena muille tiimin ohjaajille tarpeen mukaan. Tämä on myös edullisempi ratkaisu asuntolassa asuville opiskelijoille, kun satunnaisesti sijaisena toimiva henkilö ei olisi täysin vieras. Asuntolaohjaajan tutustuminen nuoriin ja opiskelijoiden tunteminen on oleellisessa asemassa työssä. Luottamussuhteen rakentaminen nuoreen henkilökohtaisella tasolla on opiskelijan hyvinvoinnin edun mukaista, sillä nuoren on helpompi puhua aroistakin asioista sellaiselle aikuiselle, jonka kokee olevan lähellä, läsnä ja turvallinen.

6.1.2 Työaika

Asuntolaohjaajan työaika muutettiin johtoryhmän haastattelun ja benchmarkkauksen perusteella niin, että asuntolaohjaaja työskentelee elokuusta 2021 lähtien maanantaisin ja perjantaisin työajalla 8–16, ja tiistaisin, keskiviikkoisin ja torstaisin iltatyöajalla klo 17–00. Vastaavasti YTO-ohjaaja työskentelee maanantaisin iltatyöajalla asuntolassa ja muun työajan YTO-ohjauksen tehtävissä klo 8–16 työajalla. Tämä vaikuttaa asuntolaohjauksen haavoittuvuuden korjaamiseen jo itsessään, sillä YTO-ohjaaja ja asuntolaohjaaja voivat tarvittaessa sijaistaa toisiaan ja toimia työparina ollen ajan tasalla toistensa tehtävistä (Saukoniemi 2021). Työajan kehittäminen lähemmäs muun organisaation toimijoiden työaika tuo asuntolaohjaajaa enemmän osaksi organisaatiota, ja lisää yhteenkuuluvuuden tunnetta asuntolaohjaajan kannalta, mikä tukee työ-säjäksämistä ja -viihtymistä. Asuntolaohjaaja pääsee näin helpommin oman työaikansa puitteissa osallistumaan laajennettuihin henkilökohtaisen osaamisen kehittämissuunnitelman eli HOKS-keskusteluihin yhdessä opiskelijan vastuopettajan ja/tai muun monialaisen tiimin kanssa, sekä osallistumaan tiiviimmin yhteistyötiimien toimintaan. Asuntolaohjaus tulee tuksi muulle henkilökunnalle tutustumalla asuntolaohjaajaan ja sitä kautta asuntolatoimintaan ja sen tuomiin mahdollisuuksiin oppimisympäristönä. Asuntolaohjaajan oma rooli tässä on ratkaiseva, ja työajan käytön suunnitelmallisuus ja joustavuus ovat avainasemassa (Silviu 2021).

Asuntolaohjaajan ja työparina toimivan YTO-ohjaajan työaikojen on tarpeen olla joustavia. Tiimiorganisaation myötä korostuva tiimien itseohjautuvuus mahdollistaa tätä tietyin raamein, ja pienen, suositeltavan kokoluokan suuruutta edustavan tiimin kanssa suunnittelu on tässä oleellisesti helpompaa ja ohjausresurssi voitaisiin keskittää sinne, missä sitä tarvitaan (Saukoniemi 2021). Asuntolasta vastuussa olevan ohjaajan on jatkossakin huolehdittava siitä, että asuntolassa tapahtuva ohjaus on riittävää, yhdenmukaista ja syrjäytymisen ehkäisyä tukevaa toimintaa. Asuntolassa olevan ohjaajan resurssilla tapahtuva yleinen valvonta on ulotuttava jatkossakin vähintään hiljaisuuden aikaan saakka, mutta työparina toimiminen YTO-ohjaajan kanssa edellyttää myös yhteistä työaika. Työajan joustavuus mahdollistaa laajemman YTO-pajan järjestämistä, niin varsinaisessa pajatilanteessa kuin laajemmassakin oppimisympäristössä. Työparina toimiminen myös ilta-aikaan asettaa suotuisat olosuhteet tapahtumien, teemailtojen ja asuntolakurssien järjestämiseen. Työajan on hyvä olla mukautettavissa ohjaussuunnitelman perusteella (Saukoniemi 2021). Ohjaussuunnitelmaa luodaan yhdessä tiimin kanssa keskustellen, ja tähän on myös syytä varata suunnitteluresurssia. Ohjaussuunnitelmassa on tärkeää kuulla myös kohderyhmän, eli asuntolassa asuvien opiskelijoiden mielipiteitä ja toiveita. Kun ohjelmaa järjestää nuorille nuorten ehdoilla, osallisuus ja osallistaminen takaa toimintaan sitoutumisen sekä kehittää opiskelijan kykyä ottaa vastuuta yksilöllisesti sopivissa määrin.

6.2 Vertaiskehittämisen tulokset ja verkostoituminen

Vierailu SASKY:n Osaran yksikön asuntolassa osoitti, että benchmarkattavilla osa-alueilla yhteisöllisyydessä on viihtyvyydessä kalustuksella ja sisustuksen nykyaikaisuudella tärkeä osa. Osaran asuntolan juuri uusitut yhteiset keittiö-olohuone tilat olivat selkeästi yhteinen paikka asuntolan asukkaille, jossa opiskelijat viihtyvät ja yhteisöllisyys rakentuu yhdessä aikaa vietäen. Pelit ja toiminta välineet olivat opiskelijoiden toiveiden mukaisia ja yhteisöllinen toiminta suunniteltua ja viikko-ohjelma selkeästi näkyvillä. Tilojen nykyaikaisuus taas Forssan ammatti-instituutin asuntolassa on edempänä, joka näkyy sukupuolisensitiivisyydessä ja omilla huoneilla. Osaran asuntolaohjaaja työskentelee Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjaajaa useammin virkatyöajan sisällä, jolloin verkostoituminen ja integroituminen muuhun oppilaitoksen toimintaan on selkeämpää, helpompaa ja jopa itsestään selvää. Osaran asuntolan sijainti, ja tiettyille aloille keskittynyt opetus tuo selkeyttä vuosikelloon ja viikkorytmiin. Sijainti tuo Osaran asuntolaohjaajan tehtäväkuvaan myös kuljettamisen, esimerkiksi kauppareissuille, jolloin taas yhteistyö kunnan nuorisotyön ja muun harrastustoiminnan kanssa on helppoa, kun kuljetus ja

kuljetuskalusto on jo olemassa, ja tarve lähteä yhdessä asuntolan alueelta. Osaran asuntolalla on käytössään opiskelijan opas, joka helpottaa asuntolaan muuttamista ja sopeutumista yhteisölliseen elämiseen. SASKYllä on organisaatiossaan useampi asuntola, jolloin asuntolaohjaajista muodostuva tiimi on jo olemassa ja vertaistukea saatavilla myös oppilaitoksen sisäisessä verkostossa.

Myös Laadukas asuntolatoiminta -oppaan (opetushallitus 2020) laatusuosituksen osa-alueista asuntolapaikan hakemisen kattava osuus, erityisesti asuntolapaikkahakemus nousi esille ja keskustelun aiheeksi. Asuntolapaikkahakemusten sisältö vaihtelee asuntolakohtaisesti ja tärkeinä pidetyt kysymykset kriteerin selvittämiseksi paikan saamiseksi vaihtelevat. Kuitenkin vastuullisuus korostuu sähköistä asuntolapaikkahakemusta käyttävien asuntoloiden, kuten keskipohjanmaan ammattiopiston asuntoloissa, jossa hakemus asuntolaan tehdään sähköisesti henkilöllisyys varmentaan opiskelijahallintojärjestelmä Wilman kautta. (Asuntolaohjaajien valtakunnallinen verkosto, Lapinjoki 2021).

6.2.1 Vertaiskehittämisen työkalu VeKe

Yhessä eteenpäin hanke mm. vahvistaa oppilaitosnuorisotyötä ja sitä kautta edelleen myös asuntolaohjauksen laatua, asuntolatoimijoiden verkostoitumista sekä asukkaiden osallisuutta ja on luomassa asuntoloiden omaa vertaiskehittämisen työkalua valtakunnalliseen käyttöön. Vertaiskehittämisen työkalu eli VeKe on asuntolatoiminnan oman ohjaustyön ja ohjauksen toimintarakenteen kehittämisen arviointimenetelmä, joka konkretisoi kehittymismahdollisuudet ja tekee asuntolaohjauksen näkyväksi koko koulutusorganisaatiolle. VeKe tavoittelee kehittäväää arviointiotetta, joka nostaa esille kehityskohteet dialogin muodossa. (Väisänen 2021.) VeKe:n käyttöönottoon haettiin pilottioppilaitoksia asuntolaohjaajien valtakunnallisen verkoston kautta ja Forssan ammatti-instituutti ilmoittautui mukaan toiminnan pilotointiin alkuvuodesta 2021, kuin myös mm. SASKY ja Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä, joiden asuntolatoimijoiden kanssa verkostoituminen osoittautui hyödylliseksi asuntolatoiminnan kehittämisen kannalta myös Forssan ammatti-instituutissa. Vertaiskehittämisen parina Forssan ammatti-instituutilla toimi SASKY, ja Yhessä eteenpäin hankkeen asuntolatoimintaan keskittyvä TKI-asiantuntija oli tiiviisti osa vertaiskehittämisen ja benchmarkkausta sekä tulosten analysointia.

Myös Forssan ammatti-instituutin johtotiimiin kuuluvat yhtymäjohtaja, rehtori sekä opiskelijapalveluiden johtaja täyttivät VeKe lomakkeen arvioiden asuntolatoimintaa johdon näkökul-

masta. Arvioinnin tuloksissa kävi ilmi, että ohjausosaaminen ja asuntolan johtaminen ovat kiitettävällä tasolla ja että opiskelijoiden osallisuutta toiminnan ylläpitämisessä on syytä korostaa tutortoiminnalla ja asukastoimikunnan perustamisella. Asuntolaympäristö monipuolisena oppimisympäristönä nähdään kehittyvänä kohteena, mikä edellyttää jonkin verran ohjausresurssin uudelleen kohdentamista. Tämä resurssien uudelleen sijoittaminen voisi tapahtua ohjaushenkilöiden kierrolla ja vahvalla tiimiytymisellä, jolloin asuntolaohjaaja saa tiimin toimintansa tueksi eikä ohjaustyön haavoittuvuus vain yhden ohjaajan resurssilla olisi niin suurta. Vastaavasti ohjausosaamista voisi siirtää asuntolasta myös oppilaitoksen puolelle, ja laajentaa myös oppilaitosta asuntolan kasvatustoiminnan oppimisympäristönä. Ohjausosaamisen lisääminen asuntolatoimintaan tukee myös asuntolan asukkaiden kiinnittymistä opiskelupaikkakunnalle ja tutustumista muihin alueen nuoriin, kun kaksikin ohjaaja yhdessä voivat jakaa huomionsa niin, että toinen jalkautuu nuorisotiloille opiskelijoiden kanssa, ja toinen on läsnä asuntolan arjessa. Tämän ei ole tarkoitus eikä syytä tapahtua joka ilta, mutta se tuo kaivattua vaihtelua myös asuntolan arkeen ja kehittää nuorten verkostoja opiskelupaikkakunnallaan.

6.2.2 Verkostoituminen

Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto Saku ry:n ylläpitämä Asuntolaohjaajien valtakunnallinen verkosto on tärkeä osa asuntolaohjaajan lähintä yhteistyöverkosta, sillä vertaistuki saman alan toimijoilta kasvattaa näkökulmaa ja antaa tukea, ideoita ja yhteistyöprojekteja asuntoloiden välille. Kaikille yhteinen tavoite tuoda asuntolatoiminnan potentiaalia näkyvämmäksi ja osaksi oppilaitoksia niiden oppimisympäristöinä luo myös suuntaviivoja, joilla toimintaa voidaan yhdenmukaistaa ja kehittää jatkossakin. Verkoston tavoitteena on luoda vertaistukea ja kehittää yhdessä menetelmiä opiskelijoiden hyvinvoinnin ja osallisuuden edistämiseksi. (asuntolaohjaajat.net.) Oman työn mielekkyys ja työssäjaksamisen tueksi koen, että verkostoon kuuluminen on tärkeä osa asuntolaohjaustyössä jaksamista, sillä työ on muutoin yksinäistä ja yksintehtävää.

Verkosto toimii reaaliajassa Facebookin alustalla sekä kerran vuodessa järjestettävillä Asuntolaohjaaja-päivillä. Lisäksi verkostolla on omat nettisivut, joilta asuntolatoimija löytää tietoa kollegoistaan muualta, uusimmista työhön liittyvistä julkaisuista sekä tapahtumista joita ammattikunnalle järjestetään.

Verkosto on SAKU Ry:n ylläpitämä ja organisoima (Asuntolaohjaajat.net 2021). Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjaaja, työpari sekä opiskelijapalveluiden johtaja ovat verkoston jäseniä, ja asuntolaohjaajan onkin tärkeää olla aktiivinen jäsen tässä verkostossa. Verkoston kautta haetaan osallistujia mm. kehittämistöihin kuten edellä esitettyyn VeKe työkalun luomiseen asiantuntijaroolissa.

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä toimii itseohjautuvana tiimiorganisaationa, jossa on tärkeää tehdä osallistumisen mahdollisuudet sekä opiskelijalle, huoltajille että toimihenkilölle mahdollisimman näkyväksi ja helposti lähestyttäväksi. Tämä on lähes hävittänyt ongelman, joka on mainittu haasteeksi myös verkostot haltuun -teoksessa organisaatioiden hierarkkisten rakenteiden ja valtasuhteiden merkityksestä verkostojen päätöksenteossa. Näissä verkostoissa, eli yhteistyötiimeissä, olennaista on valmius ja tahto jakaa omaa osaamista sekä vastaanottaa muiden näkemyksiä ja tietämystä. (Airila, Aho & Nykänen 2016, 6–8, 21–22).

Kehittämistyön tuotoksena luotiin myös Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjaajan verkostokartta, joka kuvaa tärkeimpiä yhteistyötiimejä tai -henkilöitä organisaation sisäisessä toiminnassa, sekä ajankohtaisimmat näiden kytköksinä olevia ulkoisia verkostoja. Tästä verkostokartasta käy ilmi, mitkä tiimit ja tahot ovat tiimiorganisaatiossa lähimpinä asuntolaohjaajaa ja ke- nestä kotitiimi ja yhteistyötiimit voisivat muodostua (Liite 1).

6.3 Tutkimuksen luotettavuus ja eettisyys

Hyvä ja eettinen tutkimus tarkoittaa, että tutkimusmenetelmissä ja niiden analysoinnissa toimitaan rehellisesti, sekä tulokset ja materiaali tallennetaan huolellisesti ja tarkasti. Laadullinen tutkimus katsotaan luotettavaksi, kun sen voidaan todeta olevan uskottava, siirrettävä ja vahvistettavissa. Uskottavuutta voidaan mitata lukijan ymmärryksen kokemuksella, jos lukija ymmärtää analyysin menetelmät ja tulokset sekä tutkimusta rajoittavat ja vahvistavat tekijät. (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2009, 23, 157)

Tutkimusmenetelmänä käytetty haastattelu äänitettiin ja litteroitiin sekä haastattelulähteet varmistettiin ennen työn palautusta. Menetelmävälineenä toiminut VeKe -lomakkeet on asianmukaisesti arkistoitu tulevia vertailuja ja mahdollisia mentorointeja varten, ne ovat avoimia sekä tarkoituksen mukaisesti esillä ja vertailtavissa myös muiden asuntolatoimijoiden kanssa.

Tässä raportissa on merkitty selkeästi lähteet ja lainaukset lähdeteoksista ja julkaisuista, sillä työn luotettavuutta ja eettisyyttä tarkastellessa lukijan on oltava selvillä siitä, mikä on tekijän

omaa asiantuntemusta ja mikä lähdekirjallisuudesta viitattua tai lainattua (Hirsjärvi ym. 2009, 332–334).

6.4 Tutkimuksen tuotos ja laadun varmistaminen

Oppilaitoksen johtoryhmä kokee palautteessaan VeKe:n toimivaksi ja tarpeelliseksi työkaluksi asuntolatoiminnan laadun varmistamisessa ja laadukkaan ohjaustyön ylläpitämisessä (Elo-Vuola ym. 2021). VeKe otetaan vuosittaiseen käyttöön, jolloin asuntolaohjauksen kehitystä voidaan seurata ja pitää yllä kehittävää dialogia asuntolatiimin ja johtotiimin välillä. Asuntolaa auditoivat erikseen asuntolatiimi, asuntolaohjaaja sekä johtotiimi ja tulokset käydään yhdessä läpi. Tämä toimii ikään kuin tuloskorttina asuntolatoiminnalle (Liite 2). Arvioitavat osa-alueet ovat suoraan Laadukas asuntolatoiminta (Opetushallitus 2020) -oppaasta, käsittäen yhdenvertaisuuden ja läpinäkyvyyden periaatteet, osiot viihtyisyys ja turvallisuus, yhteisöllisyys ja osallisuus, ohjausosaamisen ja johtaminen, sekä tiedottamisen että oppimisympäristön näkökulmista. Laatusuositukset otetaan näin osaksi asuntolan toimintaa ja peruseriaatteita. Lomakkeen avulla saadaan myös todenmukaista tietoa asuntolan tilasta ja siitä, miten se näyttäytyy muulle oppilaitokselle. VeKe arviointityökalu organisaatiossamme toteutetaan itsearviointina asuntolaohjaajan ja asuntolatiimin toimesta ohjaustyön sanoittamisena ja se vahvistaa asuntolatyön näkyvyyttä koulutuskuntayhtymän johdolle ja koko organisaatiolle.

Tulosten analyysin perusteella Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjauksen laadun varmistamiseksi Laadukas asuntolatoiminta -oppaan pohjalta nousivat keskeisiksi käsitteiksi ohjausosaaminen, yhteisöllisyys ja osallisuus, monialainen ja moniammatillinen yhteistyö, asuntolaohjaus opintojen edistämässä, asuntolatiimi, asuntola monipuolisena oppimisympäristönä sekä viihtyisyys ja turvallisuus asuntolassa. Näiden osa-alueiden hallinta nousi keskeiseen osaan asuntolaohjaajan toimenkuvan ohjauksellista laatua kuvatessa, ja ne tukevat opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia oppilaitoksessa osana yhteisöllistä opiskelijahuoltoa tutkitun tiedon ja tietolähteiden nojalla.

Edellä mainitut käsitteet on avattu seuraavaan lukuun ja toimivat toimenkuvan laadun varmistuksen suunnitelmana; kuinka asuntolaohjaaja toimii opiskelijan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukena.

7 ASUNTOLAOhJAAJA OPISKELIJAN HYVINVOINNIN TUKENA

Forssan ammatti-instituutin opiskelija-asuntola tarjoaa siellä majoittuville nuorille opiskelijoille opintoja mahdollistavaa ja niitä tukevaa ohjausta. Muuttaessaan asuntolaan opiskelija sitoutuu noudattamaan järjestyssääntöjä ja osallistumaan lukujärjestyksen mukaiseen oppilaitoksen järjestämään opetukseen. Asuntolassa asuvalla opiskelijalla on mahdollisuus saada tukea ja ohjausta vapaa-aikanaan asuntolaohjaajan toimesta tai järjestämänä. Tukea järjestetään asumiseen- ja itsenäistymiseen liittyvissä arjen taidoissa, aktiiviseen kansalaisuuteen kasvamisessa, kestävän kehityksen periaatteiden sisäistämässä ja jokapäiväisessä toteuttamisessa sekä sosiaalisten suhteiden luomisessa ja ylläpidossa. Asukas osallistuu myös asuntolaohjaajan organisoimaan arjen taitojen moduuliin. Asuntolaohjaaja takaa omalla ammattitaidollaan ja ohjausosaamisellaan asuntolassa asuville nuorille opiskelijoille mahdollisuuden yhteisöllisyyteen ja osallisuuden kokemuksiin sekä toimii asuntolassa asuvien opiskelijatutoreiden ohjaajana asuntolatutor -toiminnassa.

On tärkeää tunnistaa ja tunnustaa, että myös perustason tukea tarvitaan ja siihen on syytä panostaa. Nykymaailmassa nuoren on kolhiinnuttava kunnolla, ennen kuin tämä pääsee tuen piiriin. Forssan ammatti-instituutin asuntolaohjauksen laadun perusta on toiminta syrjäytymisen ehkäisyssä ja laaja-alaista, ennalta ehkäisevää sekä tarpeenmukaista tukea tarjotaan jokaiselle asuntolan asukkaalle.

7.1 Ohjausosaaminen

Asuntolaohjauksen merkitys tulee entistä tiiviimmin nähdä tärkeänä osana oppilaitoksen yhteiskunnallisesti merkittävää aktiiviseen kansalaisuuteen tukevaa kasvatustoimintaa. Tavoitteellisesti ja laadukkaasti toteutettuna asuntolaohjaus on osa oppilaitoskontekstia, omana opintoja tukevana kokonaisuutenaan.

Asuntolaohjaajan ammattipätevyysvaatimuksena johtoryhmän haastattelun perusteella olisi hyvä olla vähintään kasvatustutkimus- ja ohjausalan tutkinto tai yhteisöpedagogi AMK tutkinto. Varsinkin arjen taitojen moduli edellyttää ohjaajalta pedagogista osaamista, vaikkei niinkään pedagogista opettajan pätevyyttä. (Silvius, 2021.)

Asuntolaohjaajan keskeisin työtehtävä on olla nuoren tuki. Ohjaaja ei ole ryhmän johtaja tai pelkästään sääntöpoliisi, vaan ohjaaja on nuoren kannustaja ja rohkaisija. Monelle nuorelle ohjaaja on läheisin aikuinen, jolle puhua asioistaan ja joka kuuntelee sekä kyselee kiinnostuen nuoren kuulumisista.

Opetushallituksen tutkimuksen mukaan (2012 & 2015) asuntolaohjaajalla on merkittävä osa asukastyytyväisyyden kannalta. Asuntolaohjaajan ammattitaito yhteisöllisyyden kasvattajana on tärkeässä osassa opiskelijan kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ylläpitäjänä, mikä taas edesauttaa opintojen etenemistä motivaation ja tuen kannalta merkittävästi.

Ohjaaminen asuntolaympäristössä tulee olla opiskelijan kohtaamista kokonaisvaltaisesti, johon sisältyy vahva kasvatuksellinen näkökulma. Ohjaajuuden kulmakiviä asuntolatoiminnassa on yksilö- ja ryhmäohjaamisen taitojen lisäksi ennen kaikkea itsetuntemus ja tilanteenlukutaito, suunnittelukyky, vuorovaikutustaidot sekä kyky olla läsnä. (Kalliola, Kurki, Salmi & Tamminen-Vesterbacka 2010, 8–9). Ohjaustilanteiden tulee olla tavoitteellisia ja suunnitelmallisia, sekä tukea oppilaitoksen strategiaa ja keskeisiä arvoja.

Asuntola- ja yhteisöohjaamisen tärkein työväline on ohjaaja itse ja ohjaajan oma persoona, eikä ole olemassa yhtä oikeaa tapaa toimia ohjaajana. Ohjaustyön tulee korostaa humanistisen ihmiskäsityksen mukaan ihmisen arvoa yksilönä (Kalliola ym. 2010, 17). Ohjaajan voimavara-keskeinen ajattelu ja toimintatapa korostaa yksilön vahvuuksia ja olemassa olevia mahdollisuuksia, eikä keskity ongelmanratkaisuun ja niihin asioihin, jotka ovat pielessä (Kalliola ym. 2010, 98). Asuntolaohjaaja kehittää osaamistaan säännöllisesti osallistumalla ajankohtaisiin koulutuksiin ja alan kehittämisseminaareihin.

7.2 Yhteisöllisyys ja osallisuus

Opiskelijan hyvinvointi on kokonaisvaltaista, jossa kaikki siihen liittyvät asiat, toiminnot, ohjaus ja tuki heijastuvat koulumenestykseen ja motivaatioon opintoja kohtaan. Jatkuva asuntolassa asuvien opiskelijoiden ryhmäyttäminen niin, että reformin myötä jatkuvan haun mukanaan tuomasta opiskelijavaihtuvuudesta riippumatta, ohjaaja keskittyy yhtenäisen yhteisön luomiseen ja ylläpitämiseen asuntolassa, ryhmän yksilöihin ja niihin asioihin, jotka ovat tärkeitä yhteisölle ja olennaisia sen hyvinvoinnille. Ihmisellä, varsinkin nuorella, on tarve kuulua johonkin yhteisöön ja ryhmään. Ihmisen rakentaessa identiteettiään hän ottaa vaikutteita ympä-

riltään ja haluaa hyväksyntää omalle toiminnalleen. Identiteetti rakentuu nuoruudessa, lapsuuden ja aikuisuuden välimaastossa, ja rakentuminen jatkuu läpi elämän. (Salasuo 2018, 5.) Jatkuva ryhmäytyminen parantaa asuntolayhteisön kykyä toimia yhdessä ja lisää yksilön turvallisuuden tunnetta ja tunnetta siitä, että jokaisella on oma paikkansa asuntolayhteisön jäsenenä. Ryhmäytymisellä voidaan itsessään jo saavuttaa erilaisia tärkeitä oppimisen kokemuksia ja tukea nuoren omaa identiteetin kasvua turvallisessa ympäristössä. Empatiakyky, ryhmäyötaidot, ihmisoikeuksien ja tasa-arvon toteutuminen sekä tunteiden tunnistaminen ja rohkeus olla oma itsensä ovat toimivassa yhteisössä opittavia arjen taitoja, joita tavoitellaan asuntolaohjauksen keinoin opiskelija-asuntolassa. (Kalliola ym. 2010, 114.)

Nuori kaipaa tukea identiteettinsä, itsetuntemuksensa ja itsetuntonsa vahvistamisessa ja tuntemisessa. Arki ei kuitenkaan aina suju oletetulla kaavalla ja onkin hyvä tiedostaa, että esimerkiksi häiriökäyttäytymiseen on yleensä jokin syy, joka on selvitettävissä ja ratkaistavissa. Tuki tavallisissa arjen asioissa, kuten raha-asioissa, unirytmien löytymisessä, ruuan laitossa ja itsettään huolehtimisessa ovat tyypillisimpiä, joissa asuntolaohjaaja tukee nuorta. Tarkoituksena on, että nuori tekee, havainnoi ja havahtuu itse ja ohjaaja ohjaa tässä prosessissa rinnalla kulkijana.

7.3 Asuntolaohjaus opintojen edistämisessä

Opintojen eteneminen ja lukujärjestyksen mukaiseen opetukseen ajantasainen osallistuminen ovat kriteerejä asuntolapaikan pitämiseksi (lhkk.fi 2021). Asuntolaohjaajan tehtävänä on seurata opiskelijan opintojen etenemistä ajantasaisesti, jotta kriteeriä voidaan valvoa ja se toteutuu arjessa. Opettajat ja ohjaajat informoivat akuuteista asuntolassa asuvan opiskelijan poissaoloista Wilma -järjestelmän kautta ajantasaisilla tuntimerkinnöillä, sekä ilmoittamalla puhelimitse tai sähköpostilla.

Ryhmäytymisen ja yhteisöllisyyden merkitys nousee myös opintojen edistämisen suhteen, ja sen on todettu edistävän motivaatiota ja läsnäoloa opetuksessa (Kalliola ym. 2010, 112).

7.4 Monialainen ja moniammatillinen yhteistyö

Moniammatillisuudella tarkoitetaan tilannetta, jossa usean ammattikunnan edustajasta on koottu asiantuntijatyöryhmä tai vastaava, joka pyrkii huomioimaan asiakkaan palvelutarpeen kokonaisuuden. Monialaisuudella taas viitataan itse toimintaan eikä toimijoihin. Asuntolaohjaajan toimenkuvaan keskeisesti liittyvän monialaisen yhteistyön etuja on asiakkaan nopeampi

pääsy palveluihin ja päällekkäisten palvelujen karsiutuminen monen muun edun lisäksi. (Ursin 2020, 9.)

Asuntolaohjaajan lähintä verkostoa ovat opiskelijapalveluiden lisäksi oppilaitoksen osaamisen tiimit. Asuntolaohjaaja seuraa asuntolassa asuvien opiskelijoiden opintojen etenemistä Wilman kautta päivittäin, puuttuu opiskelijan poissaoloihin herkästi sekä selvittää keskustelemalla mahdollisen poissaolon syyn. Toistuvat poissaolot johtavat huomautukseen sekä vastuuopettajan että asuntolaohjaajan tahoilta, sillä sekä oppilaitoksen järjestyssäännöt että asuntolan järjestyssäännöt edellyttävät opiskelijalta säännöllisen osallistumisen oppilaitoksen lukujärjestyksen mukaiseen opetukseen. Asuntolassa asuvan opiskelijan poissaoloihin puututaan kokemuksen mukaan muita herkemmin, sillä asuntola sijaitsee oppilaitoksen välittömässä läheisyydessä, joka takaa sen, että opiskelija voidaan tavoittaa nopeallakin aikataululla. Asuntolaohjaajalle tieto ei kuitenkaan akuutisti aina kulje, tai ohjaaja ei voi tehdä asialle mitään, sillä työaika eroaa vielä merkittävästi muun henkilökunnan työajasta. Tähän toimivan tiimin tuki ja yhteydenpito ovat avain asemassa (Elo-Vuola ym. 2021). Vastuuopettaja tiedottaa mahdollisimman nopeasti asuntolaohjaajaa asuntolassa asuvan opiskelijan luvattomasta poissa-olosta, jolloin asiassa edetään yhteisen prosessin mukaan. Tarvittaessa vastuuopettaja järjestää yhteistyöpalaverin, jossa pyritään etsimään ratkaisu luvattomien poissaolojen vähentämiseksi yhdessä asuntolaohjaajan, opiskelijan ja tämän mahdollisen huoltajan kanssa.

Asuntolaohjaajalle verkosto on merkittävä työväline opiskelijan tukemisessa. Ohjaaja on sitä vahvempi ja ammattitaitoisempi, mitä vahvempi ja laajempi hänen verkostonsa on (Kalliola ym. 2010, 145). Ohjattavan opiskelijan tueksi tarvitaan monen eri alan asiantuntijoita, ja jokaisen yksilöllinen palveluntarve on tärkeää selvittää erikseen, opiskelijaa kuunnellen. Ihminen on aina itse oman elämänsä asiantuntija, ja monialaisen verkoston osaaminen tukee nuoren opiskelijan kasvua ammattiinsa ja itsenäiseen elämiseen osana yhteiskuntaa. Yksin kukaan ei kykene vastaamaan ohjattavan opiskelijan tarpeista tulla kohdatuksi ja yhteistyö verkoston kanssa on tehtävä opiskelijan edun mukaisesti. Tämä toteutuu luomalla tiimi asuntolatoiminnan ympärille, sekä sitouttamalla asuntolaohjaaja mukaan organisaation ammatillisten ohjaajien yhteistyötiimiin, opiskelijan hyvinvointi -tiimiin ja opiskelijapalveluiden tiimiin. (Liite 1.) Verkostoissa on tärkeää pyrkiä keskittymään niihin konkreettisiin asioihin, jotka tukevat asiakkaan hyvinvointia. Verkosto antaa ammatillisesti parhaimmillaan ohjaajalle ja muille toimijoille opimisen kokemuksia toisilta verkoston jäseniltä ja auttaa oman oppimisen reflektoinnissa.

7.5 Asuntolatiimi

Johtotiimin haastattelun pohjalta tuli ilmi, että asuntolatoimintaan luodaan oma tiimensä. Tiimi käsittäisi asuntolaohjaajan lisäksi muita ohjaajia Forssan ammatti-instituutin sisäisestä ammatillisten ohjaajien verkostosta. Toimiva moniammatillinen tiimi tukee yhteistyötä ja opiskelijan kokonaisvaltaista hyvinvointia ja ohjaajan ohjaustyötä monipuolisesti. (Kalliola ym. 2010, 151). Asuntolatiimiä rakennettaessa on otettava huomioon olemassa olevat vahvuudet ja haasteet. Osaamiseen ja omiin vahvuuksiin perustuva yhteistyö edellyttää, että tunnetaan toisen ohjaajan työkenttä, vahvuudet ja harrastuneisuus. Siksi asuntolatiimin kokoaminen tulee perustua hyvään vuorovaikutukseen, avoimeen tiedonvaihtoon ja haluun liittyä mukaan. Tiimiin kuuluvat ohjaajat toimivat myös asuntolassa ohjaajina satunnaisesti mutta sovitusti ja organisoidusti, yleensä yksin mutta tarvittaessa yhdessä asuntolaohjaajan kanssa. Ohjaajien paikallaolo on strategista ja päämäärätietoista, ja ohjaajan oma osaaminen huomioidaan työtehtävissä ja ohjauksessa, joita ohjaaja voi hyödyntää asuntolatoiminnassa. Tähän voi kuulua myös asuntolakurssin ohjaus yksin tai yhdessä asuntolaohjaajan tai muun asiantuntijan kanssa, ohjaajan omien tietotaitojen nojalla. Esimerkiksi ravintola- ja catering alan ammatillinen ohjaaja voi järjestää teemailtoja asuntolassa, kuten vapaaehtoisen kokkikurssin, joka on resursoitu tietylle ajanjaksolle. Vastaavasti asuntolasta vastaava ohjaaja työskentelee sovitusti muussa johtotiimin asettamassa tehtävässä osaamisen tiimeissä, tai aika korvaantuu saldovapaana tai muuna suunnittelutyönä (Elo-Vuola, 2021). Ohjaajatiimi, josta asuntolatiimi koostuu, ei ole pakollinen, vaan perustuu asiantuntijuuteen, vapaaehtoisuuteen ja neuvotteluun ohjaajien yhteistyötiimin välillä. (Saukoniemi, Silvius 2021)

Moniammatillinen ja monialainen ohjaajaverkosto asuntolan toiminnassa on kaikkien eduksi, niin asuntolaohjaajalle, muiden alojen ohjaajille kuin opiskelijoillekin. Osaamisen yhdistäminen tukee työssä jaksamista ja -viihtymistä, ja ohjaajien verkostolla on erilaista, toisiaan tukevaa ja täydentävää tietoa. Tiimi on oleellisen tärkeä osa asuntolaohjaajan toimenkuvaa, sen kehittämistä ja sen yhdenvertaisuuden edistämistä. Verkostoon ja omaan tiimiin kuulumisen ja sen kehittäminen tulisi kuulua asuntolaohjaajan työaikaresurssiin ja on tärkeässä osassa, kun päivitetään suosituksia asuntolaohjaajan toimenkuvalle. Tiimin kautta tehtävä yhteistyö voi parhaimmillaan lisätä myös työtyytyväisyyttä, kun voidaan yhdessä neuvotella yhteiset tavat toimia ja tehdä työtä. Lisäksi yhteistyö parantaa viestintää eri yksiköiden välillä ja auttaa ymmärtämään paremmin toisenlaisia tapoja lähestyä samaa ongelmaa. (Ursin 2020, 8.)

Asuntolaohjaajan työaika ei painotu jatkossa pelkästään ilta-aikaan, vaan on tärkeää, että asuntolaohjaaja näkyy myös muussa oppilaitoksen arjessa, myös silloin, kun opiskelijat ovat opinnoissaan ja muu henkilökunta työssään (Saukonieniemi 2021). Asuntolaohjaajan työajan tullessa osittain lähemmäs muun työyhteisön työaikaan, ei asuntolaohjaajan kuitenkaan ole tarkoitus olla opiskelijan herättäjä aamuisin, vaan nuoren tulisi kyetä edelleen itsenäisesti huolehtimaan omasta osallistumisestaan opintoihin.

Työajan ja -tehtävien jakaminen asuntolatiimin kanssa mahdollistaa laadukkaamman ohjauksen ja tuen asuntolassa asuvalle opiskelijalle. Kun asuntolaohjaaja on tehnyt kunnollisen ja tarkan suunnitelman ohjaustoiminnasta, on tuloksena strategisesti merkityksellistä ja tavoitteiden mukaista oppimista. Suunnitelmallisuus on ohjaustyössä hyvin keskeistä, ja kun asuntolaohjaajalle resursoidaan aika myös suunnittelutyöhön, voidaan olettaa, että työ on syvempää, merkityksellisempää ja tuottavampaa, kuin entinen yhden asuntolaohjaajan mallilla, pelkästään nuoren vapaa-aikaan keskittyvä työ.

7.6 Asuntola monipuolisena oppimisympäristönä

Arjen taidot ja arjen hallinta on keskeisin taito, jonka nuori oppii asuntolassa ollessaan. Nuorta kannustetaan tekemään omat päätöksensä itsenäisesti ja omaksumaan omat oikeutensa ja velvollisuutensa yhteiskunnan jäsenenä. Oma kokemukseni sanoo, että nuori oppii parhaiten onnistumisen kokemuksilla, ja niitä on hyvä pyrkiä luomaan ja mahdollistamaan opiskelijalle tämän asuntola-aikana. Itse tehden ja ohjaajan kannustuksella sekä hyväksynnällä nuori oppii turvallisessa ympäristössä ohjatusti. Kuuntelu, kannustus, kehuminen ja palautteen antaminen kuuluvat positiivisen kierteen rakennuspalikoihin, ja ne ovat ohjaajan tärkeimmät työkalut työssään. (Virtanen 2018, 4.) Oleellista on nuoren oma oivallus siitä, että hän on oppinut jotain uutta. Tähän ohjaajalla on mahdollisuus vaikuttaa pysäyttämällä nuori huomaamaan, sanoittamaan ja omaksumaan oma oppimisensa.

Voimavara-, ja ratkaisukeskeinen ohjaus on opiskelijan laajennetuissa HOKS-keskusteluissa olennaista, kun selvitetään, millainen on se tulevaisuus ja tilanne, johon opiskelija itse pyrkii ja johon olisi itse tyytyväinen. Asuntolaohjaajan rooli tässä on tunnistaa ja tehdä näkyväksi opiskelijan omat arjessa ja vapaa-aikana ilmi tulevat voimavarat ja mahdollisuudet omien tavoitteidensa onnistumisessa, sillä tämä on jotain sellaista, mitä opettaja opetuksen aikana ei välttämättä näe. Asuntolaohjaajan kannustuksella arjen kohtaamisissa on tärkeä merkitys opiskelijan onnistumiselle.

Asuntolaohjaajan työtehtäviin johtotiimin haastattelun perusteella voidaan sisällyttää asuntolan hostel -toiminta myös osittain. Seuraavana kehittämistyönä ja kohteena nähdään asuntolan vuokraustoiminnan kohdentaminen opiskelijavetoiseksi, jolloin asuntola laajenee edelleen oppimisympäristönä. (Silviu 2021) Asuntolaohjaajan rooli tässä voisi olla toiminnan koordinointi, kuitenkin niin että opiskelijat aloilta, kuten liiketoiminnasta, puhtaus ja kiinteistöpalveluista, ravintola-alalta sekä matkailualalta omine ohjaajineen ja opettajineen ovat keskiössä ja toiminnan jatkuvuuden kannalta tärkeässä osassa. Asuntolaohjaajan rooli tässä olisi pitää kapasiteetti, reaaliaikaiset tilatiedot ja -varaukset ajan tasalla ja toimia yhteistyössä ammattialojen opiskelijoiden ja henkilöstön kanssa.

Kehittämisideana esille tuotiin myös esimerkiksi oppilaitoksessa opiskelevien kasvatus- ja ohjausalan ammattitutkinto-opiskelijoiden työelämäharjoitteluiden suorittaminen oppilaitoksen asuntolassa asuntolaohjaajan ohjauksessa, jolloin asuntolaohjaaja saa väliaikaisia ”lisäkäsia” arjen ohjaustyöhön (Silviu 2021).

7.7 Viihtyisyys ja turvallisuus

Asuntolaan asetetut järjestyssäännöt takaavat asukkaiden turvallisuuden ja edistävät yhteiskuvuutta. On tärkeää, että asuntolassa asuvia kohdellaan tasavertaisesti, mikä lisää sekä yhteisöön kuulumisen tunnetta että turvallisuuden tunnetta. Turvallisuuden edistämiseksi asuntolan yleisissä tiloissa on tallentavat valvontakamerat, joita asuntolaohjaaja seuraa säännöllisesti, sekä taattu ja turvattu yhteys iltatyössä yksin ollessaan esihenkilöön tai muuhun erikseen sovitun asuntolatiimin jäsenen koko vuoronsa ajan.

Turvallisuutta lisäävänä tekijänä jo olemassa olevaan käytäntöön yövartijan säännöllisillä käynneillä asuntolassa ohjaajan ollessa poissa lisättiin marraskuussa 2021 vartiointiliikkeen vartijapalvelut myös asuntolaohjaajan työaikana. Asuntolaohjaajalla on työvuorossa ollessaan turvaranneke, jolla ohjaaja saa nopeasti yhteyden päivystävään vartijaan. Ranneke hälyttää vartijan paikalle soittamalla yhdensuuntaisesti, jolloin vartija kuulee rannekkeen kautta ohjaajan ja tämän lähiympäristön tapahtumat. Rannekkeen toimivuutta testataan kahdesti kuukaudessa.

Asuntolan paloilmaisin ja -hälytinjärjestelmää testataan kerran kuukaudessa oppilaitoksen kiinteistötiimin toimesta. Myös asuntolan asukkaat ja henkilökunta osallistuvat vuosittain poistumis- ja sisälle suojautumisen harjoituksiin. Asuntolaohjaaja sopii harjoitusten ajankohdat turvallisuudesta vastaavan henkilökunnan jäsenen kanssa.

Asuntolan lukitus ja avainjärjestelmät on vaihdettu vuoden 2015 täyssaneerauksen yhteydessä iLog järjestelmään. iLog-järjestelmä on asuntolaohjaajan hallinnassa lokakuusta 2021 alkaen ja näin esimerkiksi asukkaan kadottama avain ei ole turvallisuusriski asuntolalla, sillä ohjaaja voi siirtää avaimen järjestelmän mustalle listalle, jolloin avain ei väärin käsiin joutuessaan toimi mihinkään asuntolan ovien lukkoon.

Asuntolan säännöt takaavat jokaiselle riittävän lepoajan, ja hiljaisuuden aikana jokaisen asukkaan on kunnioitettava muiden rauhaa levätä. Asuntolan järjestyssäännöt vietiin yhtymähallitukselle muokattuina uudelleen hyväksyttäväksi kokoukseen johtoryhmän haastattelun ja benchmarkkauksen tulosten johdosta kesäkuussa 2021, ja hiljaisuuden aikaa ja asukkaan korvausvelvollisuutta koskevia kohtia muokattiin (lhkk.fi, kyha 2021, § 73).

Arjen hallintaan ohjataan myös säännöllisen siisteyden ylläpitämisen tuella, joka on tärkeä osa turvallisuutta ja viihtyisyyttä koskevissa kysymyksissä. Siisti ympäristö on turvallinen niin fyysisen vaaran uhatessa, kuin myös entistä tärkeämpänä turvallisuuselementtinä vuosina 2020–2021 koetun Covid-19-pandemian aikana.

Asuntolan viihtyisyyttä pyritään parantamaan sisustamalla myös kerroksiin omat olohuoneensa, joissa aikaa voi viettää. Kerroksissa on keittiöt, joten aulatilat on mahdollista muokata olohuoneiksi sisustaen ja pienehköjä hankintoja toteuttaen. Hankinnat, kuten televisiot, konsolit ja muut ajanviettovälineet on hyvä hankkia harkiten ja asukkaiden kokemusasiantuntijuutta hyödyntäen.

Jo asuntolan ensimmäisiltä vuosilta lähtien on asuntolan asukkaille järjestetty iltaisin vapaa-ajan ohjelmaa, osin opiskelijavetoisesti ja osin ohjattuna asuntolatoimijan järjestämänä. Tämä toiminta on käsittänyt urheilua monessa muodossa, sekä opettajan tai ohjaajan ohjaamia käsityö- ja näytelmäkerhoja. Esimerkiksi Forssan ammatti-instituutin asuntolatoiminnan historiaa tutkiessa on selkeästi nähtävillä, että asuntolaa kaitseneet pariskunnat ovat toimineet aktiivisesti opiskelijoiden vapaa-aikaa ohjaavina henkilöinä ja heidät mainitaan monesti koulun toverikunnan- ja kerhotoiminnan ohjaajina sekä kuraattoreina. (toimintakertomukset 1960- eteenpäin).

Nykyäänkin asuntolaohjaaja järjestää ohjattua vapaa-ajan toimintaa liikunnasta käsityöhön oman tietotaitonsa perusteella, ja opiskelijat itse ovat aktiivisia harrastamaan vapaa-ajallaan yhdessä.

7.8 Arvopohja

Asuntolaohjaaja kasvattaa opiskelijoita vastuullisuuteen omalla esimerkillään ja tuntee oman työnsä sosiaalisen vastuun. Nuori omaksuu arvonsa mallien avulla ja koulutuksen järjestäjällä on oma roolinsa niiden mallien ja esimerkkien vaikuttavuudessa (Martela & Järvilehto 2012, 33).

Asuntolaohjaajan toiminnan on tukeuduttava Forssan ammatti-instituutin arvopohjaan. Ohjauksen laatua ja edelläkävijyyttä tukee ohjaajan oman osaamisen aktiivinen kehittäminen, tulevaisuusorientoitunut työote ja ennakkoluuloton, nuoren asiantuntijuutta arvostava asenne. Yhteisöllisyyden luominen, ylläpitäminen ja arvostaminen niin opiskelijoiden kuin työyhteisönkin hyväksi on työssä onnistumisen ja jaksamisen tae sekä myös yhteisöpedagogin erityisosaamista. Asuntolaohjaaja on joukkuepelaaja, joka toiminnallaan lisää turvallisuutta ja toimii opiskelijan edun mukaisesti.

8 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tekeminen oli itselleni mieluisaa ja opettavaista. Oman työn kuvaaminen ja omien oppimiskokemusten eteen pysähtyminen ja niiden sanoittaminen oli yksi suurimmista tavoitteistani tämän työn aikana. Päätin lopuksi pohtia opinnäytetyötäni, sen kautta oppimaani sekä työn hyödyllisyyttä tilaajalle ja muille asuntolaohjaajille valtakunnallisella tasolla yhteisöpedagogin kompetenssien kautta.

Voinkin todeta, että asuntolaohjaajan työssä yhteisöllisen osaamisen kompetenssi on laajasti ja voimakkaasti alleviivattuna laadukkaan asuntolatoiminnan kehittämisen ja ylläpitämisen näkökulmasta. Asuntolaohjaajan, yhteisöpedagogin, on tärkeää sisäistää koko yhteisöllisen osaamisen kompetenssi osaksi omaa ammatillisuuttaan ja ohjauksellista työtötään. Forssan ammatti-instituutin opiskelija-asuntolan ohjaajalta toivotaan ja edellytetään kykyä ”*tunnistaa yhteisöllisyyden ja osallisuuden merkitys yksilöiden ja ryhmien toiminnassa sekä hyvinvoinnin edistämiseksi, ohjata yksilöitä ja ryhmiä löytämään vahvuuksiaan ja kehittämään taitojaan toimia yhdessä, rakentaa ja vahvistaa osallisuutta ja yhteisöllisyyttä moninaisissa ympäristöissä ja edistää yhdenvertaisesti kestävästä kehitystä moninaisesti.*” (Humak, opetussuunnitelma 2018–2024) Kompetenssi itsessään on siis vankka ammatillinen perusta opiskelija-asuntolan ohjaajana toimimiselle. Kun tavoitteena on opiskelijan kokonaisvaltainen hyvinvointi, tässä opinnäytetyössä ohjaajan työn perusta ja ohjaajuuden käsite nousee edellä lainatusta kompetenssista selkeästi. Tämän perusteella voin sanoa siis, että tutkinto, jolla asuntolaohjaukseen voi päästä kunnolla jyvälle ja kehittyä asiantuntijaksi, on mielestäni nimenomaan yhteisöpedagogin AMK tutkinto.

Myös pedagogisen osaamisen kompetenssista tässä opinnäytetyössä ja sen tutkimustuloksissa nousee vahvasti ohjaajan kyky *osata edistää non-formaalien oppimisen mahdollisuuksia* (Humak, opetussuunnitelma 2018–2024). Asuntolaohjaaja opettaa tekemisen, arjen, esimerkin ja toiston kautta elämisen taitoja kuten tunne- ja ihmissuhdetaitoja sekä arjen taitoja aina budjetoinnista ympäristöstään huolehtimiseen asti ja kaikkea siltä väliltä. Itsenäistyminen ja tulevaisuusorientoituneisuus edellyttävät ohjaajan kykyä tunnistaa ja tunnustaa nuoren oppimisen kokemus, ja kuten tutkimustuloksissa on mainittukin, on ohjaajan pedagogista osaamista pysäyttää nuori huomaamaan oma oppimisensa, sanoittaa se yhdessä opiskelijan kanssa ja osoittaa opiskelijan oma onnistuminen.

Kasvun ja kehityksen teoreettinen tieto ja lähestymistavat (Humak, opiskelijanopas 2018–2024) ovat myös niin toiminnan kannalta kuin ohjaajan oman itsetuntemuksenkin kannalta tärkeää.

Kun persoonaa käytetään työvälineenä, on tärkeää tuntea itsensä, toimintatapansa, herkkyytensä ja voimavaransa. Teoreettinen tieto tukee ja kehittää itsetuntemusta ja auttaa kehittymään ohjaustyössä.

Asuntolaohjaajan roolia osana opiskelijapalveluita ja osana opiskelijan kouluhyvinvointia halutaan kehittää sekä tuoda asuntolaohjaajan toimi entistäkin lähemmäs muun organisaation toimintaa, niin Forssan ammatti-instituutissa kuin valtakunnallisella tasollakin. Tällä työlläni opin myös ymmärtämään asuntolan ja sen ohjaajan työnkuvaa, nykytilaa ja paikallista historiaa sekä niitä puitteita, joissa edelleen Forssassa toimimme ”*organisaatio- ja kehittämisosaamisen*” kompetenssin mukaisesti (Humak, opetussuunnitelma 2018–2024). Opiskelija-asuntolassa tehtävän ohjaustyön kokonaisvaltaisen potentiaalın ymmärtäminen, hyödyntäminen ja sen onnistumisen vaikutus opiskelijan hyvinvointiin ja sitä kautta opintojen etenemiseen ja aktiiviseksi kansalaiseksi kasvamiseen on keskeisessä osassa asuntolaohjaustyön laadun kehittämisessä ja sen varmistamisessa jatkossakin.

Asuntolaohjaajilta, kuten kaikilta ihmisten kanssa töitä tekeviltä, vaaditaan entistä enemmän tietoa, taitoja ja kykyä tehdä valintoja ja sopeutua yhteiskunnan jatkuviin muutoksiin työssä sekä luomaan uusia verkostoja kehittääkseen omaa toimintaansa eteenpäin. Yhteisöpedagogina tässä toimessa totean, että osaan ”*kehittää omaa työtäni, työyhteisöäni ja ammattialaani sekä monialaisia verkostoja*” (Humak, opetussuunnitelma 2018–2024). Monialainen verkosto oppilaitoksen sisällä sekä dialogisen ajattelu- ja toimintatavan omaksuminen on tärkeä perusta yhteistyön ja vuorovaikutuksen onnistumiselle. ”*Yhteiskunnallisen osaamisen* kompetenssin mukaisesti työssäni ”*tunnistan ammattialojen ja ammatillisen osaamisen merkityksen yhteiskunnassa*” (Humak, opetussuunnitelma 2018–2024), jossa dialogisuus tarjoaa välineitä oppia hyväksymään asuntolaohjaustyön monimuotoisuutta ja sen tarjoamia mahdollisuuksia, mutta vaatii myös kykyä hyväksyä keskeneräisyyttä sekä itsessään että muissa.

Tämä työ osoittaa mielestäni Forssan ammatti-instituutin arvoissakin mukana kulkevaa edelläkävijyyttä asuntolatoiminnassa ja sen ohjauksessa. Vahva tahtotila osaamisen kehittämiseen niin johto- kuin henkilökohtaisellakin tasolla osoittaa tulevaisuusorientoituneisuutta ja sitoutumista kasvatukselliseen, yhteiskunnallisesti merkittävään työhön, jota koko Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymässä tehdään. Paneutuminen laadullisen ohjaustoiminnan kehittämiseen näyttää osaltaan esimerkkiä muille alan toimijoille alleviivata toimintansa tasalaatuisuutta ja kaikkien organisaation toimintojen huomaamista, arvostamista ja kehittämistä. Mielestäni asuntolatoiminnan arvostus ja tunnettuus on tärkeää asuntolatoimijoiden ja yhteisöpedagogien

ammattikunnalle, ja kehittämällä paikallisesti voi jakaa oppimaansa eteenpäin. Perehtyminen ammattialan tutkimuksiin, julkaisuihin ja kirjallisuuteen on avannut niin omia näkökulmiani, kuin myös kokonaan uusia ovia työn menestyksekkääseen suorittamiseen. Se on myös osoittanut niitä kohtia, jotka toimivat jo erityisen hyvin, ja josta koko organisaatio voi toivottavasti olla ylpeä.

Asuntolatoiminnan tutkiminen niin kokonaisvaltaisesti kuin paikallisellakin tasolla oli itselleni valtavan antoisaa puuhaa. On ollut mielenkiintoista lukea Forssan ammatillisen koulutuksen oppilaitosten entisten rehtoreiden ajatuksia ja kuulla entisten opiskelijoiden ajatuksia asuntolajoistaan, vaihtaa kokemuksia kollegoiden kanssa ja olla mukana pilotoimassa uusia käytänteitä. Asuntolatoimintaa on pidetty läpi vuosien tarpeellisena lisänä Forssan ammatilliselle koulutukselle, ja nykyäänkin asuntolatoiminta on hyvässä maineessa ja suosittu hakeutuvien opiskelijoiden keskuudessa.

Asuntolaohjaajan roolin kehittyminen on näkyvissä Forssan ammatti-instituutin historiassa läpi vuosien, ja saa sitä enemmän tilaa vuosikertomuksissa, mitä lähemmäs nykyhetkeä tullaan. Asuntolan toimintaa ja asuntolaohjaajan toimenkuvaa halutaan kehittää myös muissa asuntolamajoitusta tarjoavissa oppilaitoksissa, ja Forssan ammatti-instituutti ammatillisen koulutuksen edelläkävijänä haluaa olla edelläkävijä myös opiskelija-asuntolatoiminnallaan.

Asuntolassa asuvat nuoret opiskelijat ovat huikea voimavara myös asuntolaohjaajalle. Saamani suora ja välitön, täysin kaunistelematon palaute joka päivä kasvattaa minua ihmisenä ja ammatillisesti nuorisotyön asiantuntijana. Heidän tulevaisuutensa ja valintansa määrittelevät myös oman tulevaisuutemme, ja asuntolaohjaajalla on kyllä arvoinen tilaisuus olla vaikuttamassa juuri näiden nuorten valintoihin.

Kysyin erään keskustelun lomassa asuntolaisilta opiskelijoilta kommenttia siihen, miksi heidän mielestään on tärkeää, tai onko se lainkaan tärkeää, että asuntolassa on ohjaaja, joka kulkee rinnalla opiskelun aikana ja itsenäistymisen alussa. Yksi vastaus, jatkoa odottamaton tokaisu, yllättävältä taholta kuului: *”No, sää oot mun puhelimesakin nimellä varamutsi!”* Hiljaisten signaalien tulkitsemista hyödyntäen, tässä tokaisussa taitaa kuulua vastaus; on se tärkeää.

9 LÄHTEET

Airila, Auli, Aho, Outi & Nykänen, Mikko 2016. Verkostot haltuun - ideoita toimialarajojen ylittämiseen nuorisotyössä. Viitattu 12.9.2021 <https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/131565/Verkostot%20haltuun.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Alho, Raimo, rehtori 1995. Forssan ammatti-instituutti: vuosikertomus 1995–1996. Forssa: Nordmanin kirjapaino

Asuntolaohjaajien valtakunnallinen verkosto <https://www.asuntolaohjaajat.net/>

Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry 2015. Ryhmäilmiö – ryhmänohjaajan käsikirja. Brand ID Oy: Pori

Hirsjärvi, Sirkka & Remes, Pirkko & Sajavaara, Paula. 2009. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Humanistinen ammattikorkeakoulu, opetussuunnitelma 2018–2024. Yhteisöpedagogin kompetenssit. https://opiskelijanopas.humak.fi/?page_id=920

Hyvärinen, Matti & Suoninen, Eero & Vuori, Jaana. Laadullisen tutkimuksen aineistot, haastattelut. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto <https://www.fsd.tuni.fi/palvelut/menetelmaopetus/> Viitattu 23.8.2021.

Juhila, Kirsi. Analyysitavan valinta ja yleiset analyysitavat. Luku 4, teemoittelu. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. <https://www.fsd.tuni.fi/palvelut/menetelmaopetus/> Viitattu 14.10.2021.

Lounais-Hämeen koulutus kuntayhtymä, opiskelija-asuntolan järjestyssäännöt 6/2021. https://www.lhkk.fi/wp-content/uploads/asuntolan_jarjestyssaannot.pdf

Kalliola, Tiina & Kurki, Arja & Salmi, Marjaana & Tamminen-Vesterbacka, Tutta 2010. Matkalla ohjaajuuteen. Kirjapaja: Helsinki

Laine, Elina 2007. Benchmarking-menetelmän hyödyntäminen yrityksen energiahallinnan työkalun toteutuksen suunnittelussa. Lahden Ammattikorkeakoulu. Liiketalouden koulutusohjelma opinnäytetyö.: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/11265/2008-02-26-12.pdf;jsessionid=6587F5C5AA0D78112A520F37DF21537D?sequence=1>

Laki ammatillisesta koulutuksesta 531/2017

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2017/20170531>

Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä, https://www.lhkk.fi/wp-content/uploads/LHKK_esitely_yleis_2021.pdf Viitattu 5.10.2021

Martela, Frank & Järvilehto, Lauri 2012. Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry. Ammattiosaajan hyvä elämä; Ajatuksia ja työkaluja ammattiin opiskelevien elämänlaadun edistämiseksi. Brand ID Oy: Pori.

Marttinen, Leo, rehtori 1958. Lounais- Hämeen kuntain ammattioppilaitos: vuosikertomus 1958–1959. Forssa: Aurasen kirjapaino Oy

Nöjd, Taija. (toim.). 2015. Laatu! Tuloksia! Katsaus nuorisotyön arviointiin. Lappeenrannan kaupungin nuorisotoimi. Lappeenranta: Opetus- ja kulttuuriministeriö.

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021. Hei 9.-luokkalainen ja huoltaja!.

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/162873/OKM_oppivelvollisuus.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2021. Oppivelvollisuuden laajentaminen.

<https://minedu.fi/oppivelvollisuuden-laajentaminen>

Opetushallitus 2021. Oppivelvollisuuden laajentaminen. <https://www.oph.fi/fi/kehittaminen-ja-kansainvalisyys/oppivelvollisuuden-laajentaminen>

Oppivelvollisuuslaki 1214/2020 <https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20201214>

Oppilas ja opiskeluhuoltolaki 1287/2013 <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2013/20131287>

Opetushallitus 2020. Laadukas asuntolatoiminta. Oppaat ja käsikirjat 2020:6.

https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/laadukas_asuntolatoiminta.pdf

Opetushallitus, 2021. Oppimisen ja koulunkäynnin tuki.

<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/oppimisen-ja-koulunkaynnin-tuki-ja-oppilashuolto>

Perusopetuslaki 628/1998 <https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1998/19980628>

Salasuo, Mikko 2018. Haaste-verkkolehti 3/2018.

https://rikoksentorjunta.fi/documents/5235988/56402368/2018-3_Haaste.pdf/fbbe687f-94b6-5362-fa7f-51ab90c99673/2018-3_Haaste.pdf?version=1.1&t=1617028937062

Sarajärvi, Anneli & Tuomi, Jouni 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. (E-kirja.) Tammi, Helsinki.

Torkkola, Erkki, rehtori 1952. Forssan kauppalan poikain valmistava ammattikoulu; vuosiker-
tomus 1951–1952. Forssa: Aurasen kirjapaino Oy

Tuominen, Kari 2011. Benchmarking pähkinässä, Näin benchmarking-tutkimus toimii. Oy Benchmarking Ltd

Työturvallisuuslaki 2002/738 <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2002/20020738>

Uusi-Hakimo, Lauri 1992. Forssan ammattioppilaitos; Ammatillista koulutusta Lounais- Hä-
meessä 45 vuotta. Forssa: Nordmanin kirjapaino

Ursin, Jani 2020. Monialainen yhteistyö ja sen arviointi nuorisopalveluissa. <https://koordinaatti.fi/system/files/2020-01/monialainen-yhteistyö-ja-sen-arviointi.pdf>

Virtanen, Ville (toim.) 2018. Suomen ammatillisen koulutuksen kulttuuri- ja urheiluliitto,
SAKU ry. Fiilistä asumiseen! Asuntolatoiminnan käsikirja toisen asteen ammatilliseen koulu-
tukseen.

<https://sakury.fi/tiedostopankki/80->

[Hyvinvointiverkosto/12%20Asuntolatoiminta/Asuntolatoiminnan-kasikirja_v5.pdf](https://sakury.fi/tiedostopankki/80-Hyvinvointiverkosto/12%20Asuntolatoiminta/Asuntolatoiminnan-kasikirja_v5.pdf)

Vehviläinen, Jukka 2018. Selvitys toisen asteen ammatillisen peruskoulutuksen opiskelija-
asuntoloista. Raportit ja selvitykset 2012:5, Opetushallitus. Juvenes Print: Tampere.

Vuori, Jaana. Analyysitavan valinta ja yleiset analyysitavat. Luku 3, laadullinen sisällönanalyysi. Teoksessa Jaana Vuori (toim.) Laadullisen tutkimuksen verkkokäsikirja. Tampere: Yhteiskuntatieteellinen tietoarkisto. <https://www.fsd.tuni.fi/palvelut/menetelmaopetus/> Viitattu 14.10.2021

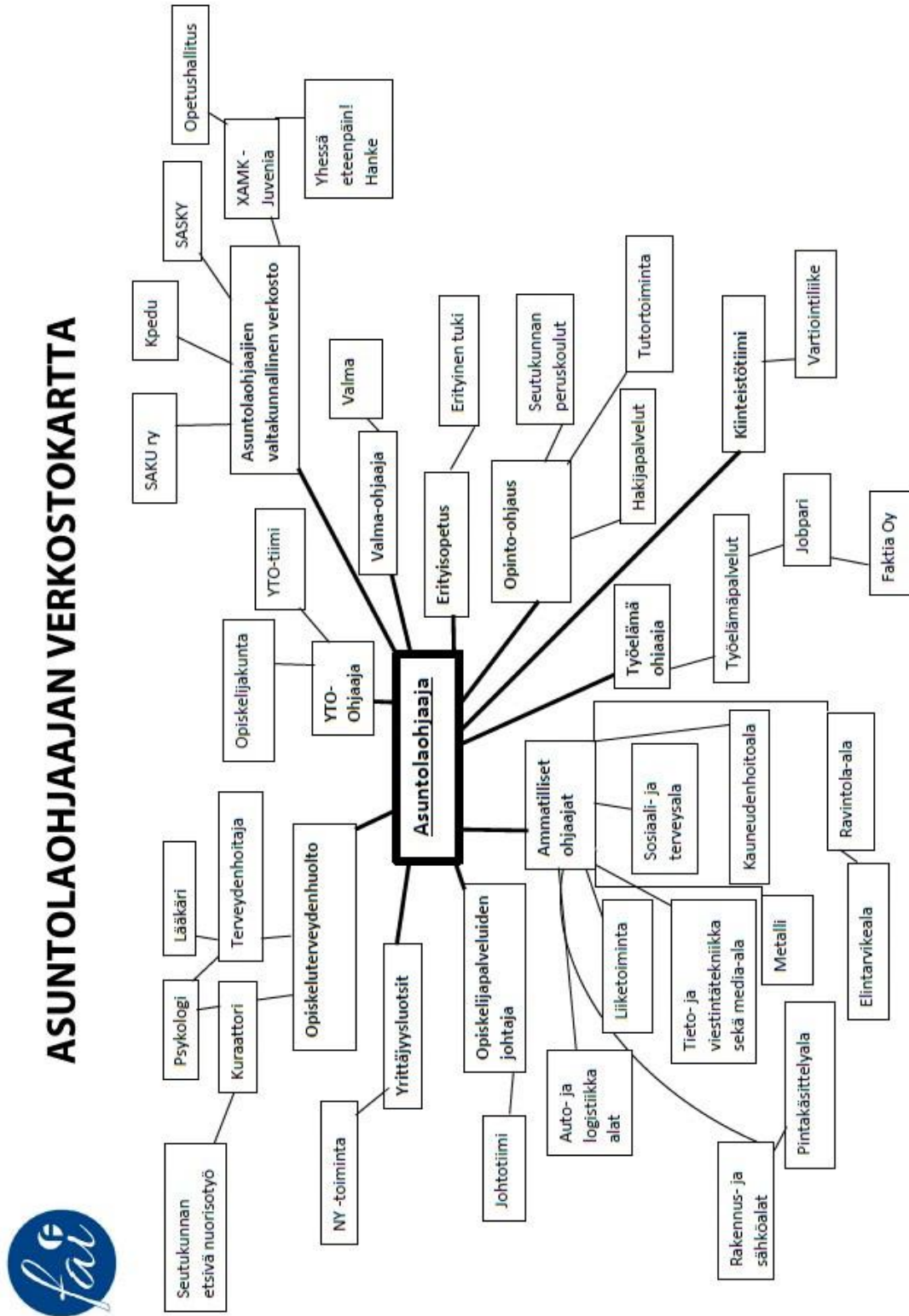
Väisänen, Antti 2021. Blogikirjoitus 19.05.2021. VeKe; vertaiskehittämistä asuntolaohjauksen tueksi. XAMK tutkimus, kehitys ja innovaatiokeskus Juvenia. Yhessä eteenpäin! -Hanke. <https://www.xamk.fi/tutkimus-ja-kehitys/yhessa-eteenpain/> viitattu 21.9.2021

9.1 HAASTATTELUT

Elo-Vuola, Heli & Saukoniemi, Sari & Silvius, Maaria 2021. Johtotiimi, Lounais- Hämeen koulutuskuntayhtymä. Haastattelu 24.5.2021. Haastattelija: Ida Luojukoski. Liite 3.

10 LIITTEET

Liite 1. verkostokartta

Liite 2. Vertaiskehittämisen työkalu VeKe.

VeKe - Asuntolatyön- ja ohjauksen vertaiskehittäminen

Pvm. _____	Asukkaita (lkm): _____	Vapaana: _____
Organisaatio: _____	Naisia: _____	Miehiä: _____
Asuntola: _____	Ei binäärinen: _____	
Asumismuoto, rappuja/soluja: _____	Täysi-ikäisiä: _____	
Auditointikollega 1) _____	Työntekijät (tehtävä, lkm ja työaika-%, sukupuoli):	
Auditointikollega 2) _____		

Laatusuosituksen osa-alueet	Tarkastele asteikolla 1-4				
	1 = vähän kyllä hävettää, 2 = jonkin verran kehitettävää,				
	3 = hyvä näkymä, 4 = tästä voi olla ylpeä				
	1	2	3	4	en osaa sanoa

Asuntolapaikan myöntämisen yhdenvertaisuus ja läpinäkyvyys

1	asuntolapaikan hakemisesta kerrotaan oppilaitoksen kotisivuilla, tiedotusmateriaaleissa ja hakuinfoissa					
2	myöntämisperusteet ovat selkeät ja niistä tiedotetaan avoimesti asuntolapaikkaa hakevan erityisyys (sosiaaliset, sairaus, vamma) kuullaan ja otetaan huomioon					
3	otetaan huomioon					
4	oman huoneen myöntämiseen on avoimet perusteet					
5	asuntolapaikkapäätöksestä valittaminen on selkeästi ohjeistettu					

Viihtyisyys ja turvallisuus

6	yleisilme on siisti ja kodikas					
7	kalustus ja sisustus tukee viihtyvyyttä					
8	asukkaan oma rauha toteutuu					
9	perehdytys alueeseen, tiloihin, laitteisiin ja sammutusvälineistöön					
10	säännöt ja pelastussuunnitelma ovat selkeästi nähtävillä					
11	poistumis- ja suojautumisharjoitus järjestetään vuosittain					
12	tilat ovat turvalliset, esteettömät ja tapaturmariski on minimoitu					
13	turvallisuutta ja viihtyvyyttä valvotaan					
14	väkivallan, kiusaamisen ja häirinnän varalle on toimintasuunnitelma					
15	parkkipaikkoja ja varastotiloja on riittävästi					
16	vaatehuoltomahdollisuus					
17	saunomismahdollisuus					
18	pelit ja toimintavälineet vastaavat asukkaiden toiveita					

Yhteisöllisyys ja osallisuus

19	yhteisöllinen toiminta on suunnitelmallista (esim. viikko-ohjelma)					
20	yhteisölliseen toimintaan on erillinen ja riittävä budjetti					
21	asukkaat osallistuvat toiminnan suunnitteluun ja varojen käyttöön					
22	asukkaat osallistuvat vuosittain sääntöjen laatimiseen					
23	asukastoimikuntatoiminta (tms.) kehittää asuntolan toimintaa					
24	vapaa-ajantoiminta edistää kaverisuhteita					
25	asukkaat voivat esittää toiveensa huonekaverista					
26	sukupuolisensitiivisyys on huomioitu (wc:t, saunavuorot, huonetoiveet)					
27	asuntolatutorit / vertaiset tukevat uusien asukkaiden kotiutumista					
28	yhteiset oleskelutilat edistävät yhteisöllisyyttä					
29	yhteistyötä tehdään asuntolan ulkopuolelle (mm. nuorisotyö, järjestöt, srk, yritykset)					
30	asukkailta kerätään säännöllisesti palautetta					

Yhessä eteenpäin - XAMK Juvenia

Asuntola monipuolisena oppimisympäristönä					
31	käytössä on riittävät verkkoyhteydet, materiaalit ja itseopiskelutilat				
32	terveitä elämäntapoja edistetään (uni, ravinto, liikunta, hygienia)				
33	ohjaus tukee elämäntaitojen oppimista (arjen taidot, tunnetaidot)				
34	ympäristökasvatus ja kestävä kehitys on huomioitu				
35	seksuaalikasvatus on huomioitu osana ohjausta				
36	käytös- ja puhekulttuuri tukee asukkaiden hyvinvointia				
37	koulutuksen järjestäjä tunnistaa asuntolan oppimisympäristönä				
38	asuntolatehtäviä on opinnollistettu (mm. vertaisryhmän ohjaus)				
Ohjausosaaminen asukkaiden tukena					
39	ohjaajan työnkuva on selkeästi määritelty ja kirjattu				
40	henkilöstömitoitus on riittävä suhteessa opiskelijoiden tarpeisiin				
41	sijaisjärjestelyihin on sovittu vakiokäytäntö				
42	ohjaajan ja nuorten välinen vuorovaikutus on aktiivista				
43	nuoria kohdataan yksilöinä ja välittävän aikuisen roolissa				
44	ohjaaja pystyy ylläpitämään turvallisuutta ja järjestystä				
45	ohjaaja kehittää osaamistaan ja hyödyntää vahvuuksiaan				
Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö					
46	yhteistyötä tehdään opiskelijahuollon kanssa				
47	yhteistyötä tehdään opetushenkilöstön kanssa				
48	yhteydenpito huoltajiin / koteihin on mahdollista ja aktiivista				
49	asukkaille luodaan mahdollisuuksia tutustua alueen muihin nuoriin				
50	asukkaiden erityistarpeet tiedetään ja huomioidaan				
51	ohjaaja osallistuu opiskelijapalaveriin huoli- ja ongelmatilanteissa				
52	lastensuojeluilmoituksen tekemisestä on sovittu käytäntö				
53	toimintamallit ovat selkeitä ja ammatillaiset pitävät yhtä				
Asuntolan johtaminen					
54	esimies tuntee asuntolan toimintaympäristön ja -edellytykset				
55	asuntolalla on selkeä talous- ja toimintasuunnitelma				
56	sääntöjä noudatetaan yhdenmukaisesti				
57	kiinteistöjen kuntoa arvioidaan säännöllisesti				
58	esimies kannustaa työntekijöitä osaamisen vahvistamiseen				
59	kehityskeskustelut toteutuvat säännöllisesti				
60	asuntolaohjaajille järjestyy tukea ongelmatilanteissa				
61	työohjausta on saatavilla tarvittaessa				
62	asuntolan toiminta on esillä henkilöstöpalavereissa ja ohjaaja voi osallistua työyhteisön yhteiseen toimintaan (työaika)				
Asuntolatoiminnasta tiedottaminen					
63	tiedottaminen vastaa asuntolatoiminnan arkea ja lisää tietoisuutta palveluista				
64	viestinnän ammatillaiset pitävät asuntolan esillä oppilaitoksen viestinnässä				
65	asuntolalla on eri tahot tavoittavat tiedotuskanavat (nettisivu, some-profiili tms.)				
66	järjestyssäännöistä ja kurinpitokeinoista tiedotetaan selkeästi				
67	ohjaaja on helposti tavoitettavissa				
68	asukkaat osallistuvat viestintätöiden tuottamiseen				
69	viestintä on reaaliaikaista ja vastavuoroista (asukkaat, kodit, yhteistyötahot)				

Yhessä eteenpäin - XAMK Juvenia

Kehittämispotentiaalin määrittäminen

Asuntolan vahvuudet

Kehittämisaalueet

Avaintoimenpiteet	vastuuhenkilö(t)	aikataulu

Lisähuomioita (esim. miksi jotakin osa-aluetta ei voitu tarkastella)

VeKe-arviointityökalu organisaatiossamme: (rastita)

- toteutetaan itsearviointina ja ohjaustyön sanoittamisena.
- toteutetaan yhteistyöasuntolojen kanssa vertaisauditointina.
- vahvistaa asuntolatyön näkyväksi tekemistä koko organisaatiolle.
- kokeillaan kertaluontoisesti ja seurataan työkalun kehittymistä.
- toteutetaan jatkossa säännöllisesti joka vuosi.
- taas näitä saatanan lomakkeita.

Yhessä eteenpäin - XAMK Juvenia

Liite 3. Haastattelu

Haastattelu 24.5.2021

Haastattelijana Ida Luojukoski, asuntolaohjaaja Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymä ja HUMAKin yhteisöpedagogiopiskelija

Haastateltavina

Lounais- Hämeen koulutuskuntayhtymän opiskelijapalveluiden johtaja Sari Saukonieni, rehtori Heli Elo-Vuola sekä yhtymäjohtaja Maaria Silvius.

Haastattelu on teemaryhmähaastattelu.

Laadukas asuntolatoiminta opas sisältää 8 osa-aluetta; asuntolapaikkojen myöntäminen yhdenvertaisin ja läpinäkyvin perustein, asuntolan viihtyisyys ja turvallisuus, asuntola-asumisen yhteisöllisyys ja osallisuus, asuntola monipuolisena oppimisympäristönä, ohjaajien osaaminen asukkaan tukemisessa, moniammatillinen ja monialainen yhteistyö, asuntolan ammattitaitoinen johtaminen ja asuntolatoiminnan monipuolinen tiedottaminen.

Tässä haastattelussa keskitymme kohtiin asuntola oppimisympäristönä, moniammatillinen ja monialainen yhteistyö, asuntolatoiminnan johtaminen, sekä ohjaus osaaminen.

Miten nämä näkyvät työssä nyt ja miten näiden pitäisi näkyä? Mikä on organisaation johdon näkemys tällä hetkellä? Mitä organisaation johto toivoo, että ohjaaja tekee työssä laadun varmistamiseksi? Miten asuntolaohjaus näkyy strategiassa ja resursseissa?